

TWENOT

**TWEEDE
NEDERLANDSE
ORGANISATIE VAN
TANKHOBBYISTEN**

DE TANK

144

JUNI 2000

In dit nummer:

**Marmon Herring-
ton tanks (2)
HAWK Missile
System (2)
V2 lanceertafel
AMPS 2000**

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van TWENOT, de "Tweede Nederlandse Organisatie van Tankhobbyisten".

Internet : <http://members.xoom.com/TWENOT/>
e-mail :

ISSN: 1382-8991

BESTUUR:

Voorzitter : **Johan Groen**
Vice-voorzitter : **Joop v.d. Weerden**
Secretaris +
Speciale activiteiten : **Marc Tempels**
Penningmeester : **Kees Blijleven**
Externe contacten : **Jan Frankema**

REGIOCOÖRDINATOREN

Noordwest Nederland:

Jan van Veen, Haarlem,

Noordoost Nederland:

Bas Karman, Meppen,

Midden Nederland:

Marcel von Hobe, Deventer,

Zuidwest Nederland:

Rob Plas, Halsteren,

Zuidoost Nederland:

Marc van Etten, Loon op Zand,

REDACTIE

Jan van Veen

SECRETARIAAT:

of
Postbus 357
8000 AJ ZWOLLE

LIDMAATSCHAP:

t/m 18 jr f. 25,-
> 18 jr f. 30,-
buitenland f. 45,-
of EURO 20,50
per kalenderjaar
Postbank 3026112
tnv. TWENOT, Heiloo

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van de vereniging TWENOT. Zij wordt aan alle leden gratis toegezonden. In de rubriek VRAAG & AANBOD kunnen leden niet-commerciële advertenties plaatsen.

Copy voor DE TANK moet uiterlijk de vijftiende van iedere oneven maand bij de redactie zijn. Bij aanlevering van copy op discette: Word 6.0

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN VAN ARTIKELEN EN/OF AFBEELDINGEN IS TOEGESTAAN NA (SCHRIFTELIJKE) TOESTEMMING VAN DE REDACTIE.

VERENIGINGSNIEUWS

De eerste ledenbijeenkomst op 8 april j.l. in het Cavalieriemuseum in Amersfoort vormde een goed begin van het nieuwe verenigingsjaar. Een ruime opkomst, een gevarieerd handelsaanbod en een goed gevulde modellentafel zorgden voor een geanimeerde dag.

Jan Frankema en Marc Tempels werden herkozen voor een nieuwe bestuurstermijn en gaan zich weer voor drie jaar inzetten.

Winnaar van de modelbouwwedstrijd werd **Harm Visser**, met een nog onvoltooide **Centurion bergingstank** (heel klein, rechts onderaan de foto). Zo te zien had Harm dit niet verwacht. Uiteraard nogmaals gefeliciteerd!

Voor het overige is er in feite geen verenigingsnieuws. De jubileumcommissie is druk aan het werk, de copyportefeuille is nog steeds plezierig gevuld (waarvoor als altijd veel dank, maar blijf schrijven!), dus is het tijd deze rubriek weer af te sluiten.

Veel leesplezier met DE TANK nr. 144!

Foto's voorpagina:

foto boven: Austin 10 HP 4x2 Light Utility (foto Wim Oldekamp)

grote foto: Franse AMX30 tanks in een West-Duits dorpje

AGENDA

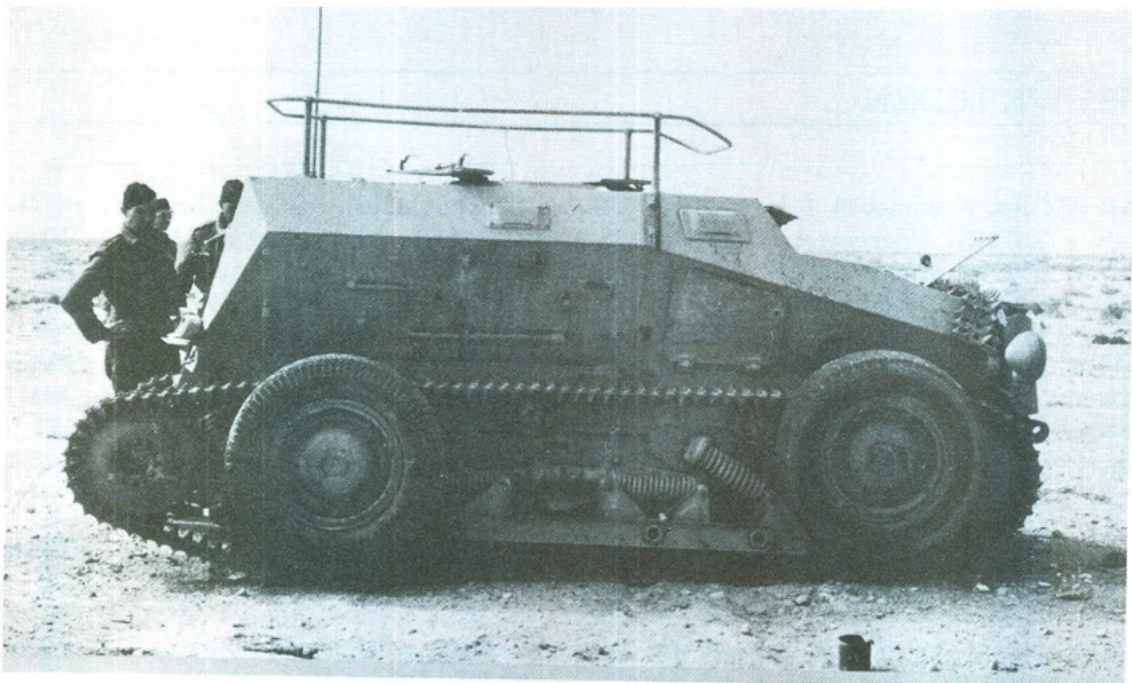
3 juni	: Regiomiddag Noordoost, Ureterp
17 juni	: 2e ledenbijeenkomst, Overloon
19 t/m 23 juli	: 'War and Peace Show', Beltring (GB)
9 september	: Regiomiddag Noordoost, Ureterp
23 + 24 september:	Euro Militaire, Folkestone (GB)
7 oktober	: 3e ledenbijeenkomst, Amersfoort of Zwijndrecht
14 + 15 oktober	: DUZI, Wesel (D)
15 t/m 20 oktober	: Nationale Modelbouwmanifestatie, Soesterberg
21 oktober	: Regiomiddag Noordoost, Ureterp
21 + 22 oktober	: Modelbouwmanifestatie Hasselt 2000 (B)
? november	: IPMS Nationals, Nieuwegein
25 november	: Regioavond Zuidoost, Vliegveld Seppe, Bosschenhoofd
9 december	: Regiomiddag Noordoost, Ureterp

De tweede ledenbijeenkomst van dit jaar vindt plaats op **17 juni a.s.** in het **Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum** in **Overloon**. We beginnen om 10.30 uur. Het formele vergadergedeelte en het jureren van de modellen vinden plaats tussen ongeveer 13.00 en 13.30 uur. TWENOT leden hebben op vertoon van hun lidmaatschapskaart gratis toegang; overige belangstellenden moeten de normale toegangsprijs betalen.

In Overloon staat de weg naar het museum duidelijk aangegeven. Auto's moeten buiten het museum op het parkeerterrein worden geparkeerd. Moet u in verband met het uitladen van spullen toch met de auto het terrein op, neem dan ter plekke even contact op met Marc Tempels. Voor de 'professionele handel' is ruimte gemaakt in de expositiehal van de voertuigen, de rest van de activiteiten vindt plaats in het aulagedeelte van het museum.

Marc van Etten, regiocoördinator zuidoost, zorgt voor een aantal extra tafels, maar ondanks dat is de tafelruimte natuurlijk niet onbeperkt. Wij vertrouwen erop dat u dat begrijpt!

We hopen dat u een paar modellen neeneemt en natuurlijk uw goede humeur. Tot ziens op 17 juni a.s.!

Een foto van een vrij onbekend Duits (Oostenrijks) wiel-/rupsvoertuigje, de SAURER RK-7, Sdkfz.254, gefotografeerd in Noord-Afrika.

VRAAG & AANBOD

THEO DE HAAN, [REDACTED]

[REDACTED] zoekt de Revell bouwdoos van de *Harley Davidson politiemotor* in schaal 1:8 Gebouwd geen bezwaar.

BERTHOLD HEINRICHS, [REDACTED]

[REDACTED] **Duitsland** zoekt foto's van de Nederlandse YPR806. Kosten worden uiteraard vergoed.

MARTIN DOGGER, [REDACTED]

[REDACTED] wil de Daimler 'Dingo' Scout Car Mk.II van Tamiya opknappen en verder detailleren. Kunt u hem helpen aan tekeningen, foto's e.d. van de binnen- en buitenkant van dit voertuig?

ALEX van de WETERING, [REDACTED]

[REDACTED] biedt aan: **GRATIS** af te halen een Ardennen-offensief diorama in schaal 1/87-1/76-1/72 (zie beide foto's). Dit diorama is enkele jaren geleden gebouwd door H. van Dijk. Enkele bekende plaatsen uit de 'Battle of the Bulge' zijn op schaal nagebouwd, zoals het kruispunt waar Kampfgruppe Peiper uitgebreid is gefotografeerd.

De afmetingen van het geheel zijn 76x250 cm, maar het is opgedeeld in vijf stukken van ca. 76x50 cm. Hierdoor is het gemakkelijk te vervoeren en kunnen de afzonderlijke delen desgewenst ook worden ingevoegd in een ander diorama.

Het diorama bevat geen voertuigen, u kunt het dus geheel naar uw eigen zin opbouwen.

NIEUWE LEDEN

R.W. ALGRA, [REDACTED]

email: [REDACTED]

D. BOLIER, [REDACTED]

P. BUURMAN, [REDACTED]

M. van HEJKOP, [REDACTED]

M.A. van KLAVEREN Jr., [REDACTED]

R.J. LEERINK, [REDACTED]

Noorwegen,

email: [REDACTED]

J. MEINDERS, [REDACTED]

M. v.d. [REDACTED]

OEVER, [REDACTED]

A. OUWENDIJK, [REDACTED]

H.v.d. SCHAAR, [REDACTED]

P.F.M.S. van [REDACTED]

SCHOONDERWALT, [REDACTED]

W. SMIT, [REDACTED]

E. TIELENIUS KRUYTHOFF, [REDACTED]

email: [REDACTED]

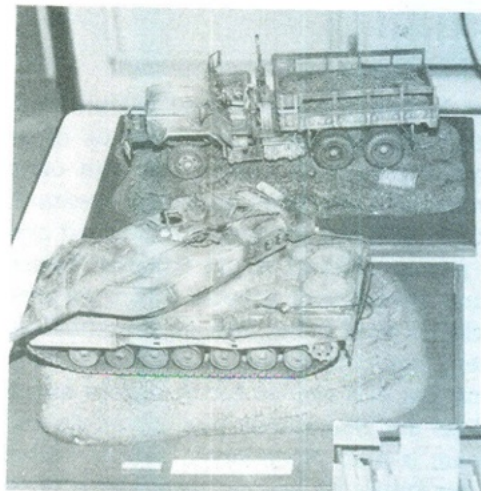
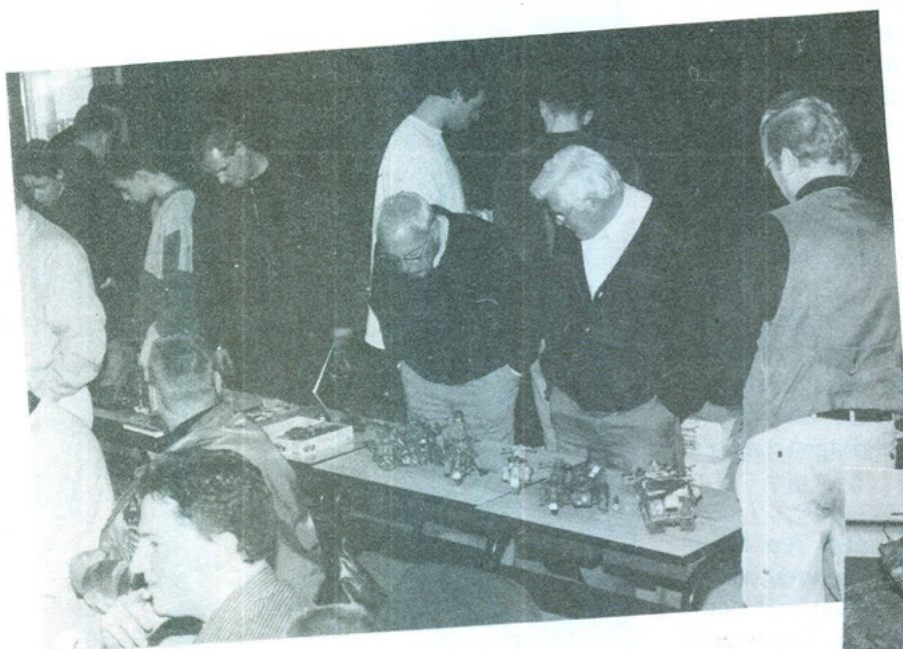
Welkom bij TWENOT!

NB: Ledenlijsten zijn op aanvraag verkrijgbaar. Stuur een kaartje naar Kees Blijleven, [REDACTED]

[REDACTED] De lijst wordt dan met de eerst volgende TANK toegestuurd.

REGIONIEUWS

Er zijn deze keer geen boodschappen uit de regio's binnengekomen. Daarom ziet u in deze rubriek alleen de sfeerplaatjes uit Friesland, waarvoor in de vorige TANK geen ruimte meer was. Toch ook eens gaan kijken in **Ureterp**? Het kan op 9 september, 21 oktober en 9 december. U bent er van harte welkom!

Afgelopen April zijn Jan-Willem de Boer en ondergetekende op "werkbezoek" geweest naar de **AMPS Y2K** show in Havre de Grace, Maryland. Dit is de grootste militaire modelbouwshow in het oosten van de VS, georganiseerd door de **Armour Modelling and Preservation Society**. AMPS is de grootste Amerikaanse vereniging voor militaire modelbouwers, zeg maar de Amerikaanse Twenot. De internationale aandacht voor dit evenement is groot, mede door de foto's van Steve Zaloga in de Military Modelling en de vele foto's op Internet en de AMPS Manufacturer of the Year award krijgt ook steeds meer aanzien.

Het is overigens de moeite van het vermelden waard dat ondanks de enorme aantallen mensen in de USA de AMPS minder leden heeft dan de Twenot, namelijk zo'n 600. Het 2-maandelijks blad "Bore-sight" is van hoge kwaliteit, met bijdragen van o.a. Steve Zaloga en Cookie Sewell.

Het doel van onze trip was drieledig: Ten eerste wilde ik de show bekijken om er van te leren wat de Twenot zou kunnen veranderen, en dan met name op het gebied van de wedstrijdjurering. Ten tweede was de show een uitstekende gelegenheid om veel van onze internetvrienden eens in het echt te ontmoeten. En, last but not least: op deze show staat de crème de la crème van de Amerikaanse 'aftermarket' hun waren aan te prijzen. In totaal bijna 80 tafels met resin, foto-ets, modellen en figuren. Hierover later meer.

Het publiek wordt al weken van te voren lekker gemaakt met publicaties op Internet en in hun blad, met als jaarlijks terugkerend thema: 'Can you smell the resin??????, sniffff, sniffff. Een beetje kinderachtig misschien, maar het werkt wel.

Na aankomst op Philladelphia International Airport werden we, zoals afgesproken, keurig netjes opgewacht door Richard 'TJ' Tellejohn, die ons naar zijn huis in Burtonsville bracht. Daar aangekomen hebben we ons lekker laten verwennen met een pizza, veel cola en een rondleiding door het huis. Zijn modelbouwafdeling was zoals je ze bij ons ook veel ziet: veel laatjes met spulletjes, gereedschap, veel dozen en een paar modellen.

Na een lange nacht uitslapen heeft TJ ons vergezeld naar Washington DC waar we de gebruikelijke toeristen trekkers zoals het Witte Huis en het Washington Memorial hebben bezocht. Wat in die stad veel indruk op mij heeft gemaakt zijn de Korea en Vietnam monumenten. Het eerste omdat het erg mooi gemaakt is, met beelden van een peleton Amerikaanse soldaten voor een granieten muur met inscripties.

Het Vietnam Memorial maakt vooral indruk omdat hier nog dagelijks veteranen komen die de in een granieten muur gebeitelde namen van hun omgekomen of vermiste kameraden opzoeken tussen die van zo'n 52.000 anderen, en deze met potlood overtrekken op papier. Hoewel de Amerikanen bekend staan om hun gevoel voor grootse kitsch en overdreven pracht en praal is het juist de soberheid van dit monument wat zo'n indruk maakt. Opmerkelijk was trouwens dat een van de eerste namen aan de linkerkant heel erg Nederlands was, zowel de voor als achternaam is puur Nederlands, zonder verbastering naar het Engels (ik ben de naam alleen vergeten).

Een wandeling naar de Arlington begraafplaats is halverwege afgebroken omdat onze gastheer letterlijk de blaren op zijn voeten had staan, een van de gevolgen van een leven lang veel autorijden.

Quantico Bay

De volgende dag werden Jan-Willem en ik naar de grote basis Quantico in de staat Virginia gebracht waar de 'Marines' hun onderkomen hebben. Op deze basis staat het Marine Corps Air-Ground museum wat in het kort de geschiedenis van dit elite korps belicht. In drie barakken staan voertuigen, vliegtuigen en veel kleinere artikelen die door dit korps zijn gebruikt. De eerste hal, die WO I belicht, was helaas gesloten wegens wateroverlast, maar de WO2 en moderne hal waren wel open voor het publiek.

In de WO2 hal stonden diverse jeeps, jachtbommenwerpers en landingsvoertuigen, allen in perfecte staat. Ook stonden er een aantal tanks zoals verschillende uitvoeringen van de M3 Stuart, wat Shermans en geschut. Aangezien dit korps in de tweede wereldoorlog voornamelijk actief was in de Pacific ligt de nadruk op voertuigen die gebruikt zijn in dit gebied. De latse hal gaf de geschiedenis van de oorlog in Korea en Vietnam weer. Minstens zo interessant waren een aantal voertuigen buiten tussen de hallen: een M60 tank met 'Blazer Armour', rechtstreeks uit de Golf, en een buitgemaakte T-62.

Geheel volgens de Twenot traditie zijn Jan-Willem en ik ook op de 'scrapyard' gaan kijken waar we twee LVTP-5's vonden, en een heel bijzondere Sherman conversie, die wij beiden niet kenden: Een lichtgrijs gespoten tank met aan de achterkant aansluitingen voor diepwater 'trunks' en aan de voorkant een waterdichte hoes om het kanonschild en een serie grote pinnen en bevestigings punten. Navraag leerde ons dat het hier een: M4A4 Mine exploder and demolition vehicle T11 betrof, vrij zeldzaam, en waard om te restaureren als je het mij vraagt. Voor de liefhebber volgt hierbij een verkorte lijst van de tentoongestelde voertuigen:

- . 1915 King Armoured Car
- . 6-ton Renault M1917
- . M3A1 Scoutcar
- . M3 en M5 Stuart tanks
- . M4 Sherman
- . M26 Pershing
- . SU-76 SPG

Verder nog een Weasel en diverse landingsvoertuigen en trucks.

De AMPS Show

Vrijdag 14 en zaterdag 15 April waren de data waarop de **AMPS Y2K** show plaatsvond, in een gebouw in Havre de Grace, Maryland. Lekker vroeg aangekomen hebben wij als eerste daar onze naambadges uitgezocht, alle regelmatige bezoekers van de Tracklink Nieuwsgroepen op Internet hadden er een klaarliggen. Met behulp van deze badges konden digitale vrienden en kennissen elkaar in het echt vinden wat menig handenschudden en schouderkloppen tot het gevolg had. Zeker het kennis maken met de in de VS wonende Nederlander en Twenotlid Olaf Kievit was een waar genoegen.

Na de Jury Meeting, waar alle juryleden elkaar ontmoeten en hun instructie ontvangen, gaat de zaal open voor deze mensen zodat die even voor de grote massa uit de kramen met handelswaar kunnen afstruinen. Ikzelf heb daar zo'n beetje alle MV lenzen weggekaapt, iets wat ik op voorhand van plan was.

De show zelf was een belevenis met zo'n 600 ingeschreven modellen, 100 figuren en diorama's en de lezingen door o.a. Thom Jentz en Steve Zaloga.

Verder is er de grote verloting met zeer bijzondere prijzen zoals 'Accurate Armour kits, RPH Tracksets en een Tamiya airbrush. Deze 'raffle' werd op onvergetelijke wijze uitgevoerd door Mike Memmo, een kleine 140 kilo schoon aan de haak, maar een spreker van de eerste orde.

Om even op de jurering terug te komen: De AMPS hanteert een ander systeem dan de Twenot of IPMS: Alle ingeschreven modellen worden bekeken door een jury van vier man, die elk een puntentotaal geven voor het model in kwestie. De laagste score vervalt, en het overgebleven totaal geeft een indicatie voor een bronzen, zilveren of zelfs gouden medaille. Er zijn dus meerdere winnaars in iedere klasse, in plaats van de modellen ten opzichte van elkaar te vergelijken en een nummer 1, 2 en 3 te benoemen krijgt nu elk model gelijke kansen, en wordt het model op zich zelf gewaardeerd. Er is geen limiet aan het aantal medailles.

Dat dit de prijsuitreiking tot een groot feest maakt mag wel duidelijk zijn: Weinig teleurgestelde gezichten, en omdat veel deelnemers zelf ook een of meer jury sessies hebben gedaan is er ook begrip voor het oordeel. Ik heb zelf twee van die twee uur durende sessies meegedaan en ik kan je garanderen dat er eerlijk en opbouwend wordt beoordeeld.

De AMPS organisatie legt ook bijzonder veel nadruk op het feit dat er 'positief' naar de modellen gekeken moet worden, omdat afkraken makkelijk is, maar

Bovenste foto: een van de winnende diorama's.

Onderste foto: een opname van de modellentafels tijdens een (zeldzaam) rustig moment.

niets bijdraagt aan de wedstrijd. Momenteel is het bestuur van de Twenot ook druk aan het bekijken of wij ook een dergelijk, vriendelijker, systeem kunnen introduceren.

Los van de medailles zijn er op de AMPS show ook speciale awards te winnen voor Public's Best of Show, Jury's Best of Show, Best available new kit, en wat speciale awards zoals beste nieuwkomer, en dit jaar de *'TWENOT Award for best subject related to the liberation of Holland, 1944/45'*.

Deze cup is door de Twenot beschikbaar gesteld als waardering voor deze show, en door Jan-Willem en mij toegekend aan de twee modellen van Sean Dunage uit Canada: Een Sherman Firefly (zie foto) en

een Cromwell, beide met volledig interieur en allerlei extra update sets. Het was vooral de combinatie van deze voertuigen die onze aandacht trok, beide waren perfect afgewerkt. Sean was helaas niet zelf bij de prijsuitreiking aanwezig, maar zijn hierbij afgedrukte e-mail maakt mij duidelijk dat Jan-Willem en ik een goede keus hebben gemaakt.

Als laatste moet ik de medaille vermelden die Mac Johnson won voor zijn diorama van de onzichtbare 'Stealth Tank at Aberdeen'. Na naar voren te zijn geroepen kreeg hij keurig en onder grote hilariteit een 'Stealth Medal' uitgereikt, nl. alleen het lintje waar de medailles normaal gesproken aan hangen.

Aberdeen Proving Grounds

Daags na de show zijn wij met een aantal mensen naar het nabij gelegen *Aberdeen Proving Grounds Tank Museum* geweest, een grote collectie tanks in een veld langs een weg op deze basis. Hoewel de collectie indrukwekkend genoemd mag worden is het treurig te moeten zien hoe 'America's most impressive collection of rust' er bij staat. Onderhoud is nihil en aangezien de collectie dag en nacht bereikbaar is, zullen souvenirjagers er ook wel van tijd tot tijd hun slag slaan. En eerlijk gezegd had ik altijd het idee dat de collectie groter was.

Nog een tip voor mensen die er misschien binnenkort heen willen: De prijzen in de museumshop zijn al heel lang niet meer aangepast, je kunt hier een aantal indrukwekkende boeken van Jentz en Hunnicut vinden voor betrekkelijk lage prijzen. Mischien dat

je zelfs nog een deeltje kan maken als je er meerdere tegelijk koopt.

Fort Dix

Aangezien Brian Bocchino, onze gastheer voor het tweede deel van de trip, als instructeur werkt op de legerbasis Fort Dix, konden wij met hem een dagje fotograferen in de werkplaats waar normaal gesproken les wordt gegeven aan monteurs voor tankmotoren: er stonden allerlei motoren opgesteld in diverse stadia van demontage: Hummer, Bradley, M-60 en de gasturbines van de M1A1. We mochten deze naar hartelust fotograferen, net als de voertuigen achter het gebouw: Hier stonden o.a M-109's, M-60 bruggenleggers, Bradleys, M113's en de M1A1 Abrams opgesteld. Als verrassing mochten Jan-Willem en ik eerst een stukje meerijden op de M113, daarna in de toren van een Bradley en als klap op de vuurpijl een M1A1. Nodeloos te zeggen dat wij ons ondanks de plenzende regen prima vermaakten en lol hadden als kinderen in een speeltuin.

Later zijn we nog naar een andere plek geweest waar diverse voertuigen stonden die bedoeld waren als toekomstig rif in de oceaan: Deze voertuigen worden geheel chemicaliën vrij gemaakt en gedumpt op ondiepe plaatsen langs de Amerikaanse kust. Na een jaar of wat vormen deze wrakken de basis voor een nieuw koraalrif, waar het straks heel erg mooi duiken is. Dit is de manier waarop het Amerikaanse leger van haar surplus materiaal afkomt dat in het kader van de overeenkomsten met de ex-Soviet Unie vernietigd moet worden.

Nog een tip voor bouwers van Amerikaanse voertuigen: De vrachtauto's die op Fort Dix gebruikt worden om nieuwe chauffeurs te leren om voertuigen te bergen en te slepen zijn oude legertrucks, diep donkerblauw gespoten, gestript van alle niet noodzakelijke rekken en accessoires met fel geel geschilderde sleepogen, hijsogen en markeringen.

Tot slot

De laatste avond in de VS werden de 'Dutch Guys' vergast op een bezoekje aan de plaatselijke 'Go-Go bar', waar schaars geklede dames min of meer erotische dansjes uitvoerden waarna de gasten hun dollarbiljetten konden deponeren tussen de borsten van deze dames.

Heel gezellig, mede omdat het allemaal heel relaxed en onschuldig was. De heel erg strenge wetten op dit gebied in de VS verbieden iedere vorm van prostitutie zodat het allemaal bij kijken blijft. Wel weer een ervaring op zich, voor mij in ieder geval iets nieuws.

De terugreis is helaas een grote aan eenschakeling van tegenslagen geweest: wat begon met een twee uur durende vertraging aan het begin van de startbaan in Philadelphia International Airport resul-

teerde in een gemiste aansluiting op Frankfurt, zodat we daar twee uur hebben moeten rennen en vliegen in kilometers lange gangenstelsels om een vlucht naar Schiphol geregeld te krijgen, wat mede door de verkeerde informatie van het Lufthansa personeel een bijzonder moeizaam verlopend proces werd. Drie uur te laat op Schiphol bleek ook de bagage niet meegekomen te zijn, die werd pas later thuis bezorgd door de KLM.

Op de foto's ziet U de Sherman op Quantico, en de winnende Sherman en Cromwell van Sean Dunnage. Verder de 'avonturen' met de M1A1, en wat voertuigen.

Als laatste heb ik van verschillende hier onbekende producenten monsters en catalogi meegebracht om deze in Nederland te introduceren. De bedoeling is om in de nabije toekomst producten van een aantal van deze producenten te gaan importeren. Het gaat hierbij om o.a. MV-lenzen, wrijfdecals en diorama-producten van een ongelooflijke kwaliteit. Meer hierover volgt nog in de Tank.

Rob Plas, regiocoördinator

Tel. [redacted]

E-mail private: [redacted]

E-mail Twenot: [redacted]

Website: <http://members.xoom.com/TWENOT/>

Bijlage: Email van Sean Dunnage, winnaar van de Twenot Award.

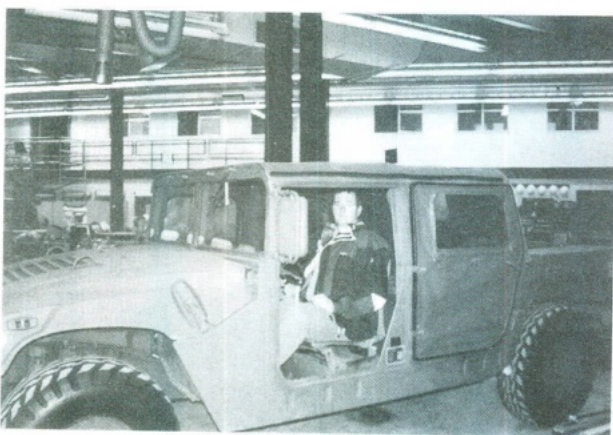
Hello,

I am writing TWENOT to thank you for the award at the Y2K AMPS show for my 1/35 scale Cromwell with interior. I was unable to attend myself but Paul Roberts agreed to take a couple of models to the show for me. You can imagine my surprise to learn that not only did I win a gold medal but also an award from TWENOT. I was amazed to say the least. This was my first big competition and with the level of excellence expected by the judges I did not expect to do as well as I did. I thank you for the award as it really helps me with my confidence for future projects.

My main interest in modelling is centered around 1/35 Commonwealth vehicles of WW2. This love of Commonwealth vehicles comes from my father who served with the British Army during WW2 and Korea and had the 'pleasure' of jumping into Arnhem in 1944, mind you his parachute didn't open properly and he spent several days laying in a wet ditch waiting for allied help. As he says there was plenty of Jerry around but he wasn't quite ready to give up. Later in 44/45 his unit spent the remainder of the war in Holland and he had the pleasure of being billeted with a Dutch family for that period. He remembers it fondly and to this day still speaks of the wonderful people he met and the places he saw. So sorry to ramble but your award brought this back to my memory and I thought I should share it with you.

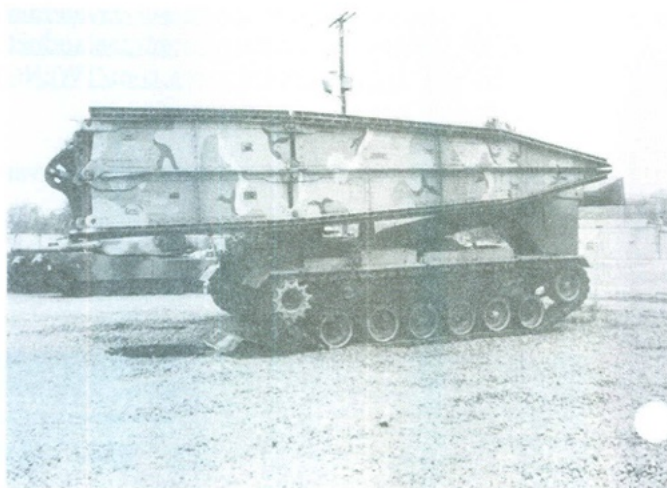
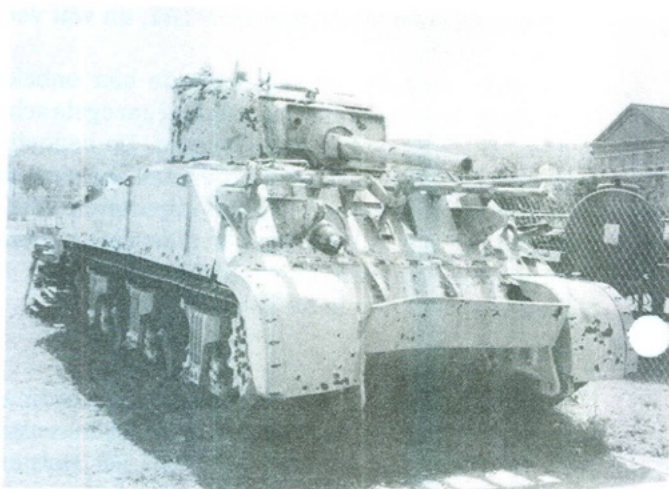
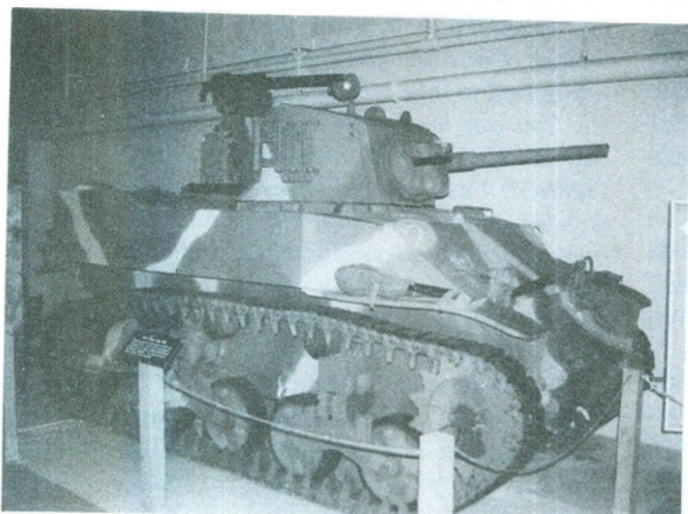
In closing I would like to say that It is organizations like your own which help keep the hobby alive and well. Many thanks again and happy modelling to all.

Sean Dunnage
Ontario, Canada

De twee 'veldredacteurs', Rob Plas (links in Hummer) en Jan-Willem de Boer (rechts in AFV-outfit).

*De verschillende in de tekst genoemde voertuigen.
Hierboven: de M5A1 lichte tank (in een moderne camouflage-
jas) en een M60 met 'blazer armor' (Quantico Bay).
Hiernaast, v.b.n.b., de M4A4 Mine Exploder and Demolition
Vehicke T11, een M60 bruggenlegger en een M1A1 tank (Fort
Dix).*

HANDEL

<http://www.globaloutlet.com/store/>
<http://www.pageworld.com/modelersmart/ghqmod.htm>
<http://www.hobbymagic.com/shopping/Hobby/M1A1.htm>
<http://www.armchair-travel.com/Chall2/index.html>

HISTORIE

<http://www.thehistorychannel.co.uk/index.htm>

LEGER

http://www.freeport-tech.com/WWII/011_germany/_ranks_army.htm
<http://www.geocities.com/Pentagon/1715/foreignlinks.html>
http://polis.home.mindspring.com/far_army.html
<http://www.cfsc.dnd.ca/links/milorg/index.html>

MODELBOUW

<http://www.nd.edu/~lego/grp2/www/legotank.htm>
<http://www.cs.net/panzer/modelphoto.htm>

MUSEUM

<http://hometown.aol.com/tankland/museum.htm>
<http://www.ejercito.mde.es/armamento/acorazadas/index.html>
<http://www.history.rochester.edu/mtv/museums.htm>
http://members.aol.com/_ht_a/balkandave/belgrade.htm

OORLOG

<http://www.pro.gov.uk/news/ww1.htm>
<http://thames.northnet.org/488thengineers/Remagen.html>
<http://ac.acusd.edu/History/WW2Timeline/BARBAROS.html>
<http://www.ndu.edu/ndu/inss/books/chinview/chinacont.html>
<http://www.geocities.com/CollegePark/Quad/6460/AH3/41.html>

TREINEN

<http://www.railwaygun.co.uk/>

VOERTUIGEN

<http://globe.com.ph/~c8976561/jeep.htm>
<http://www.4wdonline.com/LandRover/Series/Minerva.html>
<http://jdw.janes.com/meast.html>
<http://www.shadowsfolly.com/WWII/Japan/Index.htm>
<http://www.shadowsfolly.com/WWII/Germany/PenetrationTables.htm>
<http://www.surfcity.co.uk/global/zaire.htm>
<http://www.shadowsfolly.com/WWII/France/Index.htm>
<http://www.spartacus.schoolnet.co.uk/FWWtankdevelop.htm>
<http://www.geocities.com/Pentagon/Quarters/1975/armtriv.htm>
<http://www.cybersrv.com/panzer/links/australialinks.htm>
<http://members.tripod.co.uk/Indochine/cefeo/afvs.html>
<http://www.geocities.com/CapeCanaveral/Hangar/6474/amx50.html>
http://www.geocities.com/Pentagon/Quarters/1975/g_tnkfra.htm
http://www.geocities.com/Pentagon/Quarters/1975/g_tnkusa.htm
http://www.geocities.com/Pentagon/Quarters/1975/g_tnkjap.htm
<http://www.geocities.com/CapeCanaveral/9932/antholog.html>
<http://www.atk.com/conmun/descriptions/120mm-tank-ammo.htm>
<http://www.geocities.com/Pentagon/Quarters/7413/index.html>

Global Outlet Hobby Store
GHQ:1/285th Scale Modern Micro Armour
Hobby RC (Remote Control)
Armchair Travel Company: 3D!!

History Channel UK

German Army and Waffen-SS – Ranks –
Foreign Military Links
Cuba's Revolutionary Armed Forces
Armed forces of the world

Lego R C Tank
Armor Models

Military Vehicle Home Page California
Museo de Unidades Acorazadas
Museums
Belgrade Kalemegdan Military Museum

World War One Information
Ludendorff RR Bridge
Barbarossa
Chinese Views of Future Warfare
America World War II

Railway Gun Web-Museum

Military Vehicle in the Philippines
Societe Nouvelle Minerva S.A.
Jane's Defence Weekly Online
Japan's Vehicle Index
Germany's Penetration Tables
Equipment of the Zaire Army and Airforce
France's Vehicle Index
Early Tank Design
Armored Trivia
Australia Armor Links
Bisons: AFVs of the French Indochina War
AMX-50 Heavy Tank
France: A World of Tanks
USA: A World of Tanks
Japan: A World of Tanks
Armour Anthology
120mm Tank Ammunition
Arcane Fighting Vehicles - AFVs

Voor de liefhebbers is er een complete lijst beschikbaar van deze en alle eerder genoemde sites. Stuur een mailtje naar: en je krijgt hem toegestuurd.

Groeten,

Bert van der Velden

Het US Army MIM-23 Raytheon HAWK Mobile Anti-Aircraft Guided Missile System. Basic, Early Type, 1957 (deel 2)

WIM VINK

DE BOUW

De HAWK raketten.

'Laten we makkelijk beginnen, met de raketten', dacht ik. Niet dus! Na een grondige studie van de lijntekeningen en andere documentatie bleek het dat de raketten van Renwal een verkeerde vorm hadden. De neus- en de staartkegel waren te stomp. Ook waren ze in een verkeerde schaal gemaakt. De romp had een te grote diameter en de vinnen waren te groot. Er zat dus niets anders op dan de raketten opnieuw te maken. Het enige dat ik van Renwal kon gebruiken waren de straalpijpen en, nadat ik ze had aangepast, de grote vinnen. Dat was makkelijker gezegd dan gedaan. De vinnen vormen een geheel met de romp, dus moesten ze worden afgezaagd. Dat is riskant, want voor je het weet heb je teveel afgezaagd. Hierna moet je ze kleiner en dunner maken. Om ze vervolgens weer zo stevig mogelijk aan de romp te bevestigen, heb ik er koperen pennetjes in gemaakt, die pasten in gaatjes die ik de romp had gemaakt. Vervolgens werd het geheel aan elkaar gelijmd.

De rompen van de raketten heb ik gemaakt van Evergreen buis met een doorsnede van 11,1 mm, precies in schaal 1:32. De neus- en staartkegels zijn gedraaid op een Hobbycraft draaibank. Omdat deze meer geschikt was voor houtbewerking, kostte het draaien een hoop moeite. Maar goed, je doet het voor je lol!

Een paar aantallen:

· aantal bruikbare Renwal onderdelen (na aanpassing)	: 30
· aantal zelfgebouwde onderdelen	: 64
· totaal aantal onderdelen	: 94
· aantal bouwuren	: 30

Het HAWK transport-/laadvoertuig

Na de hierboven beschreven moeilijke start werd het nog moeilijker toen ik de tweede component van de HAWK batterij ging bouwen: de HAWK Full Tracked Transporter/Loader.

Zoals ik al eerder opmerkte, dit voertuig is nooit als bouwdoos in schaal 1:35/1:32 uitgebracht, dus moest ik hem geheel zelf bouwen, inclusief de complete rupsbanden. En weer was het heel moeilijk om aan documentatie te komen. Vooral omdat ik de vroege uitvoering (1957) wilde bouwen. Ik kon echter gelukkig de 1:40 bouwdoos van Adams van de Transporter/Loader als voorbeeld gebruiken en mede daardoor lukte het allemaal vrij aardig.

Ik heb verschillende materialen gebruikt, waaronder Evergreen plastic, koper, aluminium, loodfolie en

foto-etssets van Aber. Het is ondoenlijk om de hele bouw te beschrijven. Dat zou meer dan een TANK kosten. De foto's van het model voordat het werd gespoten geven echter een goed beeld.

Ik kon gelukkig wel een aantal onderdelen van andere bouwdozen gebruiken zoals de loopwielen (uit de Italeri doos van de Chaffee tank en Tamiya's M113), de aandrijfwielen (eveneens van Tamiya's M113, hoewel pas na een grondige aanpassing) en voor de rupsbanden de end connectors uit de M48 set van AFV-Club.

De Transporter/Loader was het moeilijkste deel van de HAWK batterij. Het was soms zelfs verschrikkelijk. Het kostte bloed, zweet en tranen, maar ook dit was de moeite waard!

Een paar aantallen:

· aantal Italeri, Tamiya en AFV-Club onderdelen (na aanpassing)	: 216
· andere onderdelen uit de scrap-box (na aanpassing)	: 42
· zelf gebouwd	: 906
· totaal aantal onderdelen	: 1164
· totaal aantal bouwuren	: 170

De HAWK radar

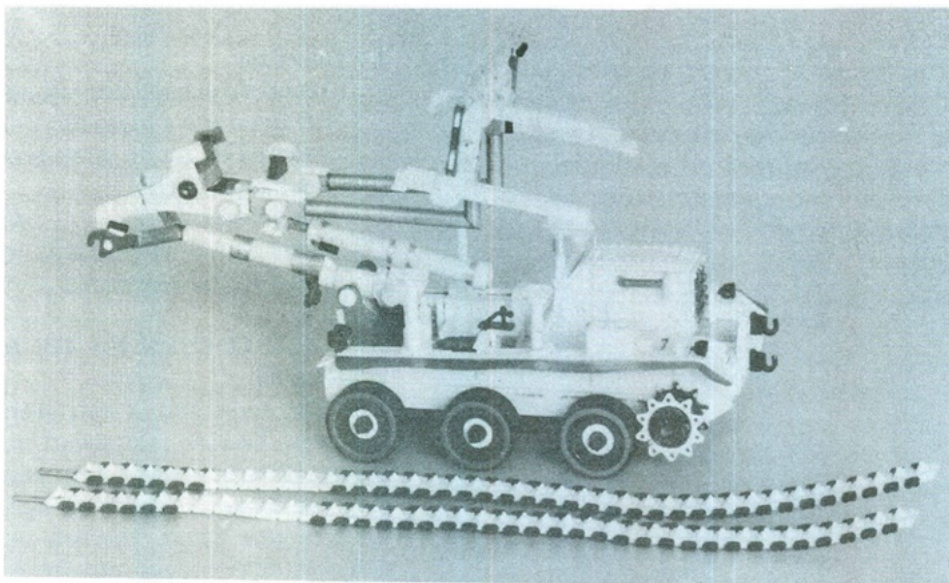
Het bouwen van de HAWK radar was alleen maar mogelijk dankzij het feit dat ik gebruik kon maken van de originele ontwerptekeningen.

Na ze te hebben opgemeten bleken de wielen en banden wel de juiste diameter te hebben, maar ze waren 2 mm te breed. Dit betekende schuren. Het frame van de aanhanger had nagenoeg de juiste breedte, maar was 6 mm te kort. Van het hele Renwal chassis kon ik slechts vijf onderdelen gebruiken, waaronder de vier grondplaten. De rest moest opnieuw worden gebouwd.

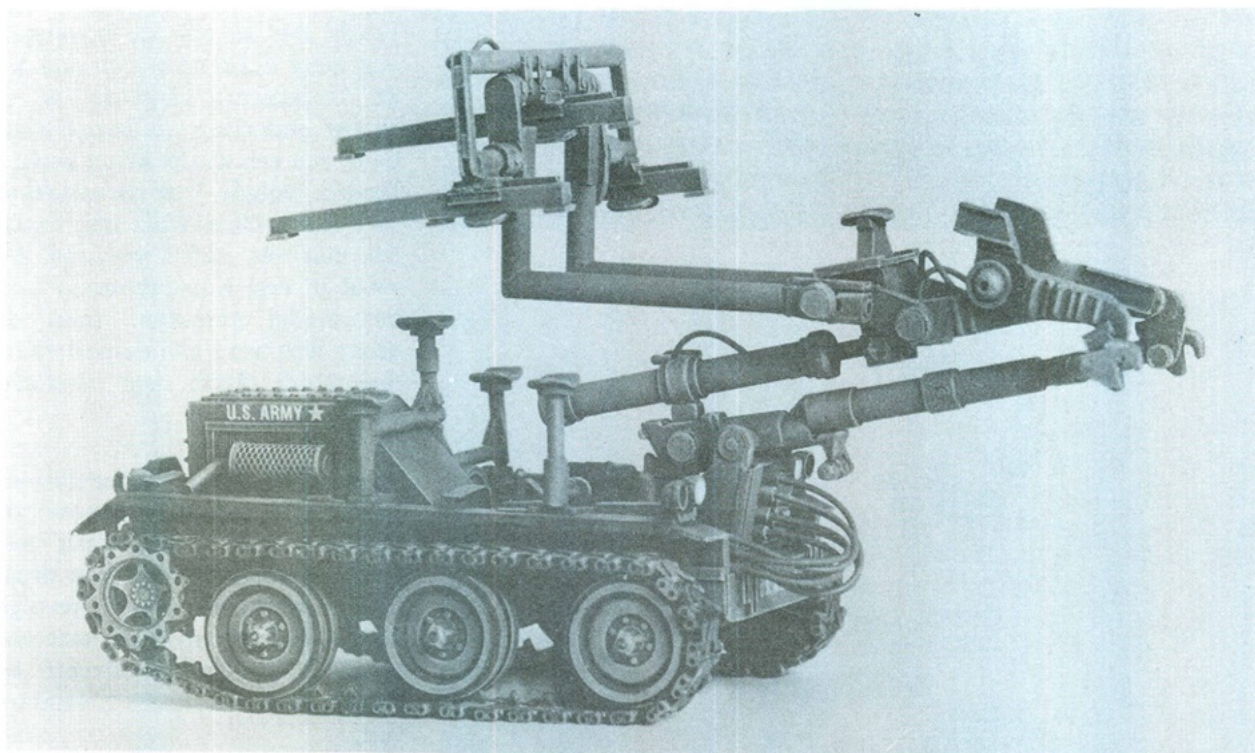
De bodemplaat van de radarzender was veel te dik en moest dus worden vervangen. Dat betekende tevens klinknagels en nog een paar andere details maken. Ook de Radar Set Group moest volledig worden gedetailleerd.

Zowel de vorm als de afmetingen van de Antenne Pedestal Mount waren verkeerd, waardoor ook deze opnieuw moest worden gebouwd. De Antenne Pedestal Cone was wonderlijk genoeg wel goed bruikbaar.

Toen kwam het laatste deel van de antenneset. De zijkanalen van de antenne waren veel te dik. Ik verwijderde ze en verving ze door nieuwe. Het was moeilijk om ze in een zuiver ronde vorm te krijgen.

Het transport-/laadvoertuig, vóór en na het spuiten.

Vervolgens werden aan de achterkant de ontbrekende klinknagels toegevoegd alsmede de bevestigingspunten voor de montage aan de Antenna Receiver. Gelukkig hadden de Antenna Filters wel de juiste vorm en afmetingen.

Ten slotte de achterkant. Deze is geheel gebouwd en gedetailleerd volgens de originele ontwerpteekeningen. Er moest heel wat aan worden veranderd en gedetailleerd, zoals de hijsogen, schotel bodem- en zijkanten, schotelstandaard, elektrische leidingen en luchtslangen, alle kabelverbindingen (24 stuks!).

Een paar aantallen:

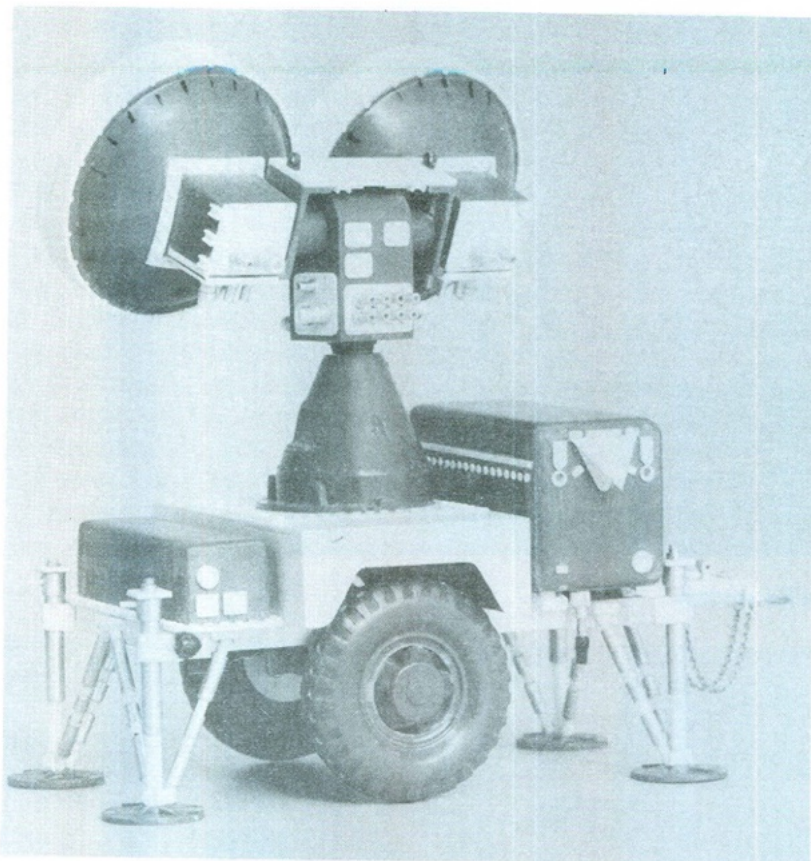
- . aantal bruikbare Renwal onderdelen (na aanpassing) : 22

- . andere onderdelen uit de scrap-box (na aanpassing) : 12
- . zelf gebouwd : 608
- . totaal aantal onderdelen : 642
- . totaal aantal bouwuren : 59

De HAWK lanceereenheid

Evenals de radareenheid kon ook de lanceereenheid alleen maar worden gebouwd dankzij de originele ontwerpteekeningen.

Gelukkig hadden ook hier de wielen en banden de goede diameter en waren ze alleen maar 2 mm te dik. Dus weer schuren. Het frame had ook de juiste vorm en afmetingen, maar de details waren onjuist

De aantallen:

- aantal bruikbare Renwal onderdelen (na aanpassing): 21
- onderdelen uit de scrap-box (na aanpassing) : 8
- zelf gebouwd : 434
- totaal aantal onderdelen: 464
- totaal aantal bouwuren : 58

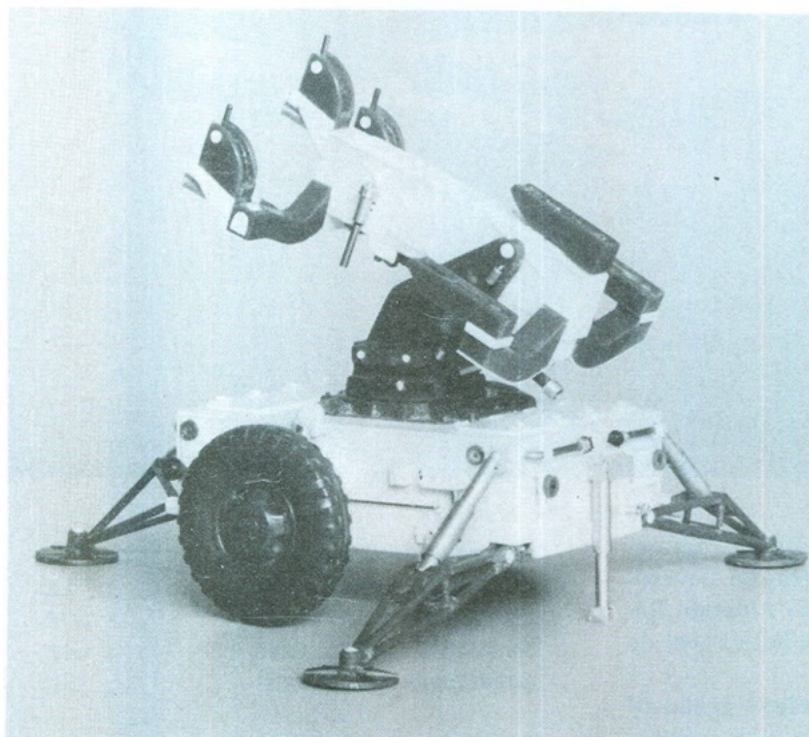
HET SCHILDEREN EN DE AFWERKING

Voor het eerst heb ik een grondlaag van Testors mat zwart toegepast. Daarop kwam een basislaag van Testor Olive Drab met 5 tot 10% mat zwart. Hiervan werden drie dunne lagen opgebracht. De eerste 25%, de tweede 40% en de derde 70% verdund. Deze drie lagen werden zodanig aangebracht dat ze aan de bovenkant wat meer dekkend waren dan aan de onderkant. Hierdoor is de zwarte onderlaag een beetje zichtbaar, wat een aardig effect geeft.

Daarna volgde een behandeling met Testor Olive Drab met daarin 5% mat wit, 100% verdund. Dit werd in een wolkenpatroon over het model gespoten. Toen dit droog was werd aan de onderkant met Dark Earth een 'stoflaag' aangebracht.

Toen alles goed was gedroogd (zeker een week!), kregen de modellen een zware 'wash' van bruine olieverf met een paar druppels Humbrol mat zwart, gevolgd door een drybrush beurt met een mengsel van witte olieverf en verschillende kleuren Humbrol verf.

De HAWK raketten werden eerst gespoten met Testor mat wit, 40% verdund. De tweede laag was een wolkenpatroon van mat wit met 5% mat zwart en 100% verdund. De vinnen van de raketten werden eerst gespoten met mat zwart, 40% verdund en daarna kwam het wolkenpatroon van mat zwart met 15% mat wit en 100% verdund.

en onvoldoende. Het was makkelijk een geheel nieuw frame te bouwen dan het oude te verbeteren. De enige bruikbare Renwal onderdelen waren het Carriage Pad, de Rear Float Brace, de linker en rechter Support Braces en de Outrigger Pads. Ze moeten uiteraard wel worden verbeterd en van details worden voorzien.

wolkenpatroon van mat zwart met 15% mat wit en 100% verdund.

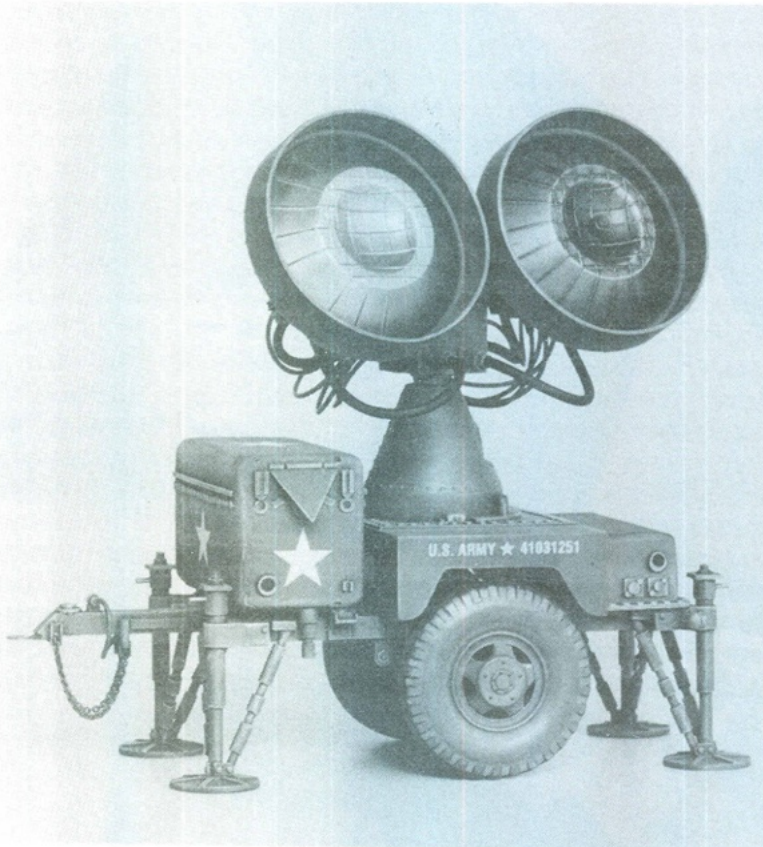
De verf van Testor heeft mijn absolute voorkeur. Ik heb veel andere merken geprobeerd, maar Testor is voor mij de absolute winnaar. Het enige nadeel is dat Testors een *zeer* klantvriendelijk bedrijf is!

DE INRICHTING VAN DE SCÈNE

De grondplaten zijn glasplaten van 4 mm dik. De bodem is bedekt met zelfklevend fluweel, de bovenkant met porion. Ik heb voordat dit was uitgehard de afdrukken van de wielen en de rupsbanden gemaakt. Na het uitharden heb ik het gekleurd met verdunde witte houtlijm en bruine acrylverf, waarbij ik er voor zorgde dat er geen lijm in de wiel- en rupsafdrukken kwam. Vervolgens heb ik het met zand en wat kleine steentjes bestrooid. Toen alles droog was, volgde een drybrush beurtje.

De figuren zijn van Dragon (DML) en Italeri. De rompen, armen, benen en nekken werden verlengd teneinde ze op schaal 1:32 te brengen.

Ik geef altijd de voorkeur aan een eenvoudig diorama. Het gaat bij mij om de modellen en verder niets. De naamplaat vermeldt: **U.S. Army HAWK Missile Battery, Basic, Early Type, 1957.**

CONCLUSIE

Het was wederom een reusachtig project. Ik maakte alles bijelkaar 2012 onderdelen en besteedde er 404 uur aan. Soms was het nachtmerrie, maar het was de moeite waard. Het leverde me alweer iets exclusiefs op.

Dit verhaal is natuurlijk geen beschrijving van het bouwen en detailleren van de modellen. De foto's, vooral die van de modellen voordat ze zijn gespoten, geven echter een goed idee van al het werk dat er in is gaan zitten. Indien lezers geïnteresseerd zijn in dit modelbouwproject, dan kunnen

ze altijd contact met me opnemen voor nadere informatie. Ik beschik over veel documentatie, foto's en Technical en Field Manuals. Ook heb ik tijdens het bouwen veel foto's gemaakt. Ik ben zowel schriftelijk als via email te benaderen.

HET VOLGENDE PROJECT

Tegen de tijd dat u dit artikel leest, ben ik alweer bezig met het volgende project. Dit wordt het **U.S. Army M51 SKYSWEEPER 75 mm lucht-afweerkanon** (eveneens op basis van een Renwal bouwdoos), samen met zijn trekker, de **U.S. Army M8E2 Full Tracked Cargo Carrier**, die geheel scratch zal worden gebouwd.

Ik zal de lezers van DE TANK op de hoogte houden.

Mijn speciale dank voor de hulp bij het HAWK project gaat uit naar:

- Warren Schoenknecht, Commander U.S. Army Aviation And Space Command;
- Redstone Arsenal, Alabama, USA.;
- Alexander Raigo, Anaheim, CA, USA.;
- Mike Idacavage, Marietta, GA, USA.;
- Frederic Bartone, NATO HAWK Management Office, Rueil-Malmaison, France.;
- David Nevinger, Smithsonian Institution, National Air And Space Museum, Washington DC, USA.;
- Eric Hresko, Rapid City, SD, USA.;
- Rob Faber, Royal Dutch Army, Doorn, Holland;
- Harry van der Hijden, Royal Dutch Air Force, Germany;
- Mrs. Westmaas and Mr. van der Griek, Bureau Collectiebeheer, Militair Luchtvaartmuseum, Soesterberg Air Force Base, Holland.

Zonder hun hulp had ik deze modellen niet kunnen bouwen.

GEBRUIKTE BRONNEN:

- Renwal, Fairless Hills, Pennsylvania, USA.;
- Adams, Hawthorne, CA, USA.;
- Revell, Bünde, Germany;
- Raytheon Company, Andover, Massachusetts, USA.;
- Standard Catalog US Army Tracked Vehicles, Fred W. Crismon, USA.;
- Rockets & Missiles Of World War 3, Robert Berman & Bill Gunston, GB.;
- The Illustrated Encyclopedia Of The World's Rockets & Missiles, Bill Gunston, GB.;
- Raketen Der NATO, Alfred W. Krüger, Germany;
- Missili, Nico Sgarlato, Italië.;

- Missile Systems, Philip Birtles & Paul Beaver, GB;
- Missiles and Rockets, July 28, 1958;
- Jane's All The World's Aircraft, 1959-1960;
- Jane's Battlefield Air Defence 1988-1989;
- Jane's Land Based Air Defence 1996-1997
- U.S. Army Air Defence Digest 1966
- U.S. Army Air Defence Digest 1970;
- Missiles and Rockets, December 3, 1962;
- Ordnance, January-February 1964;
- Aviation Week & Space Technology, January 21, 1974;
- US Army Technical Manual TM 9-500;
- US Army Technical Manual TM 9-1410-500-10;
- US Army Technical Manual TM 9-1450-500-12;
- US Army Technical Manual TM 9-1450-501-10;
- US Army Technical Manual TM 9-1430-533-12-1;
- US Army Field Manual FM 44-90;
- US Army Field Manual FM 44-96 (April 1964);
- US Army Field Manual FM 44-96 (August 1965);
- US Army Field Manual FM 44-97.

Wim Vink

email:

of:

MIL-MOD The U.S. Army Modelling Site:
www.mil-mod.nl

'VECHTWAGENS NAAR VOREN!' Het verhaal van de Marmon Herrington tanks in koloniale dienst (deel 2)

door Hans Heesakkers

West-Indië.

Na de val van Oost-Indië stonden onze rijksgenoten in Suriname en op de Nederlandse Antillen er geheel alleen voor; hun defensie was tot op dat moment nog steeds ver beneden peil. De geallieerde bondgenoten waren dan ook, terecht, zeer bezorgd over de beveiliging van de strategisch zeer belangrijke olieraffinerijen op Aruba en Curaçao en de bauxietaanvoer uit Suriname. De gouverneurs van Suriname en de Antillen weigerden echter pertinent de legering van extra Amerikaanse troepen op hun grondgebied toe te staan, maar namen zich wel voor een grotere inspanning te leveren bij de verdediging van hun gezagsgebied. (1)

Vanaf het begin van de oorlog had men echter continu te maken met een tekort aan wapens en materieel. Nu was er na de capitulatie van Oost-Indië een enorme hoeveelheid materieel beschikbaar gekomen, dat niet meer aan Java kon worden afgeleverd. Direct verzochten de beide gouverneurs aan de Netherlands Purchase Commission (N.P.C.) kenbaar te maken wat men zoal zou kunnen krijgen uit de enorme, door de Oost bestelde maar niet meer afgeleverde hoeveelheden materieel, om hiermee de Nederlandse troepen in hun gebiedsdeel te kunnen uitrusten. Het N.P.C. gaf aan de beide gouverneurs te kennen een diversiteit aan wapens en materieel te kunnen leveren, waaronder gepantserde voertuigen, en verzocht de heren een lijst van het benodigde materieel te maken en in te leveren. (2)

Suriname.

Het was de gouverneur van Suriname, de heer Kielstra, die na overleg met zijn territoriaal commandant, de majoor Vink van het K.N.I.L., een eerste order plaatste voor de levering van 13 lichte tanks van het type **CTLS-4TA** voor de verdediging van zijn gebiedsdeel. Deze voertuigen zouden als de Compagnie Vechtwagens (12 tanks plus -1- reserve) samen met enkele andere gemotoriseerde eenheden de "Mobiele Colonne" moeten gaan vormen en worden ingedeeld bij het Territoriaal Commando Suriname. Deze eerste voertuigen waren dus zuiver en alleen bestemd voor inzet in Suriname!

Het N.P.C. verzocht het gouvernement daarop een officier en een onderofficier beschikbaar te stellen voor het volgen van enkele trainingen en instructielessen bij de fabrikant. Dit werden de luitenant, tevens adjudant van de gouverneur, Van Os van Delden en de sergeant Toren (Tooren ?) die naar de Marmon Herrington fabriek in Amerika werden gestuurd en daar respectievelijk de opleidingen 'bediening en rij-instructie' en 'technische opbouw en onderhoud' ontvingen.

Op 1 maart 1942 was een transport vermeende N.S.B.'ers met een bewakingsdetachement mariniers o.l.v. de luitenant der mariniers H.P. Arends, afkomstig van Java, in Paramaribo gearriveerd. Na ontschepping van de geïnterneerden, de mariniers bleven daarbij aan boord, vertrok het schip met bestemming Curaçao. De aan boord aanwezige mariniers zouden de troepen op Curaçao gaan versterken en dienden ter compensatie van het in 1940 naar Suriname gezonden detachement mariniers o.l.v. de luit. der mars. Q. Groenewegen. Vanwege het gevaar door Duitse onderzeeërs te worden getorpedeerd, week het schip echter uit naar de U.S.A., alwaar het op 10 maart in New York aankwam. Op verzoek van gouverneur Kielstra zijn toen 20 van de 30 mariniers teruggezonden naar Suriname. Aldus de officiële bronnen.

Echter, een andere, tweemaal bevestigde versie zegt dat de mariniers reeds bij hun vertrek, zonder dat zij dit zelf wisten, met een geheime missie naar de U.S.A. zijn verscheept. In elk geval kregen ook de luit. der mars. Arends en twee van zijn korporaals, Weerts en De Waard, net als hun K.N.I.L. collega's een gespecialiseerde opleiding bij Marmon Herrington. De overige mariniers kregen enkele summiere rij- en onderhouds-instructies.

Intussen ontvingen de in Suriname gestationeerde mariniers o.l.v. luit. der mars. Q. Groenewegen allemaal een rijopleiding op een vrachtwagen. Tegelijkertijd werden op het terrein van de sociëteit "Halikibe" (gelegen aan de Suriname rivier) enkele quonset hutten en een paar oude loodsen, afkomstig van de oude suikerplantage "Rust en Werk", opgebouwd. Niemand wist op dat moment wat er stond te gebeuren.

Na enkele weken kwamen de mannen terug uit de U.S.A., gevolgd door de eerste CTLS-4TA tanks (tweede helft april 1942, de laatste levering van deze tanks vond plaats in juli 1942).

De in kratten verpakte tanks werden door de mariniers op de kade uitgepakt en direct naar "Halikibe" gereden, alwaar zij i.s.m. luit. Van Os van Delden en sergeant Toren de overige mariniers er kennis mee lieten maken. 'Halikibe' werd daarmee de basis van de Compagnie Vechtwagens. In de Keizerstraat kreeg men een dependance, die ingericht werd als het onderdelenmagazijn.

Inmiddels hadden de gouverneur en de uit Engeland gearriveerde kolonel Meijers (beroemd en berucht!) het idee geopperd om een eenheid te vormen die tezamen zou kunnen deelnemen aan de bevrijding van de bezette gebieden. Deze eenheid werd de Expeditie-Macht genoemd. Voor zo'n eenheid werden

zwaardere tanks noodzakelijk geacht en dus werd een vervolgorde voor de drie- en viermans tank geplaatst (3). Het geheel zou het Bataljon Vechtwagens gaan vormen en zou gaan bestaan uit twee compagnieën, waarvan de eerste operationele compagnie onder leiding van luit. Arends zou komen en de tweede, nog te formeren compagnie onder leiding van luit. Groenewegen.

Deze zwaardere tanks waren dus NIET bestemd voor de verdediging van Suriname, maar zouden worden gebruikt door een nog te vormen Surinaamse eenheid die t.z.t. ingezet zou worden bij de bevrijding van Oost-Indië !! De mariniers zouden de kern van dit bataljon gaan vormen en aangevuld worden met naar Suriname gezonden leden van de Prinses Irene Brigade, Surinaamse vrijwilligers en dienstplichtig personeel (schutters).

Inmiddels waren er bij Zanderij, zo'n 50 km bij Paramaribo vandaan in het binnenland, twee terreinen t.b.v. de vechtwagens aangelegd. Het eerste was "Het Hollands Kamp" (ook wel aangeduid als "het Mariniers Bivak"), het tweede terrein werd het "Bosbivak" genoemd en vormde het oefenterrein voor de zware wapens. Het personeel van de vechtwagens was verspreid gelegerd over de diverse kampementen in Paramaribo en Zanderij.

Op "Halikibe" werd instructie gegeven in wapen- en motorkennis. Tevens fungeerde dit kampement als opslagterrein voor de niet operationeel zijnde tanks. Het "Bosbivak" werd druk gebruikt, voornamelijk voor rijlessen en oefeningen in de diverse beschikbare terrein soorten zoals de jungle, de savanne en de moerassen.

Door een gebrek aan 37 mm munitie werden er vooral in het begin alleen schietoefeningen gehouden met de tankmitrailleurs. Als bewegend doel werd een tank gebruikt die van al zijn kwetsbare delen (zoals koplampen) was ontdaan. De bemanningen reden hier *Een CTLS-4TA-Y in zijn element op de savanne, 1943*

beurtelings in en raakten daardoor gewend aan het rijden onder vijandelijk vuur. Al snel werden deze oefeningen echter door hogerhand verboden vanwege een te hoog munitie verbruik.

Na de rijopleiding met succes te hebben doorlopen ontving de deelnemer een "tankbrevet". Veel stelde dit niet voor want men had bijvoorbeeld nog nooit geoefend in de tactische inzet van tanks of in het optreden in een groter operationeel verband, maar de trotse bezitter kreeg er wel een extra toeslag op zijn soldij voor.

Tijdens deze opleiding ontving iedereen dezelfde training, een algemene cursus, met als gevolg dat er geen specialisme werd aangeleerd. De functie die men had wisselde dan ook. Zo was men chauffeur, dan weer schutter of de commandant van het voertuig. Dit systeem van een algemene opleiding en de wisselende functies kwam de geoefendheid en inzetbaarheid niet ten goede.

In het "Mariniers Bivak" waren circa acht CTLS-4TA en zes **CTMS-1TBI** tanks gestationeerd. Hieruit werd een eenheid geformeerd, uitgerust met zes CTLS-4TA tanks, die aangewezen werd als beveiligingsdetachement voor de op Zanderij ingerichte vliegbasis van de U.S. Army Airforce. De tanks hadden hiervoor ieder hun eigen vaste opstelling rondom het vliegveld, die men 's morgens betrok en 's avonds weer verliet (dit was waarschijnlijk de enige samenwerking tussen de Amerikaanse en Nederlandse troepen).

Overigens werden er met regelmaat, ook 's nachts, "alarm" oefeningen gehouden om de paraatheid te testen. Eens per maand werd het detachement afgelost door de collega's uit Paramaribo.

De laatste CTMS-1TBI tanks werden in 1943 afgeleverd en nog in datzelfde jaar arriveerden, kort voor het vertrek van de mariniers naar de U.S.A., de eerste zware **MTLS-1GI4** tanks. Slechts enkele mariniers en leden van de Prinses Irene Brigade, waarvan de eersten ook al in 1943 terugkeerden naar Engeland, hebben

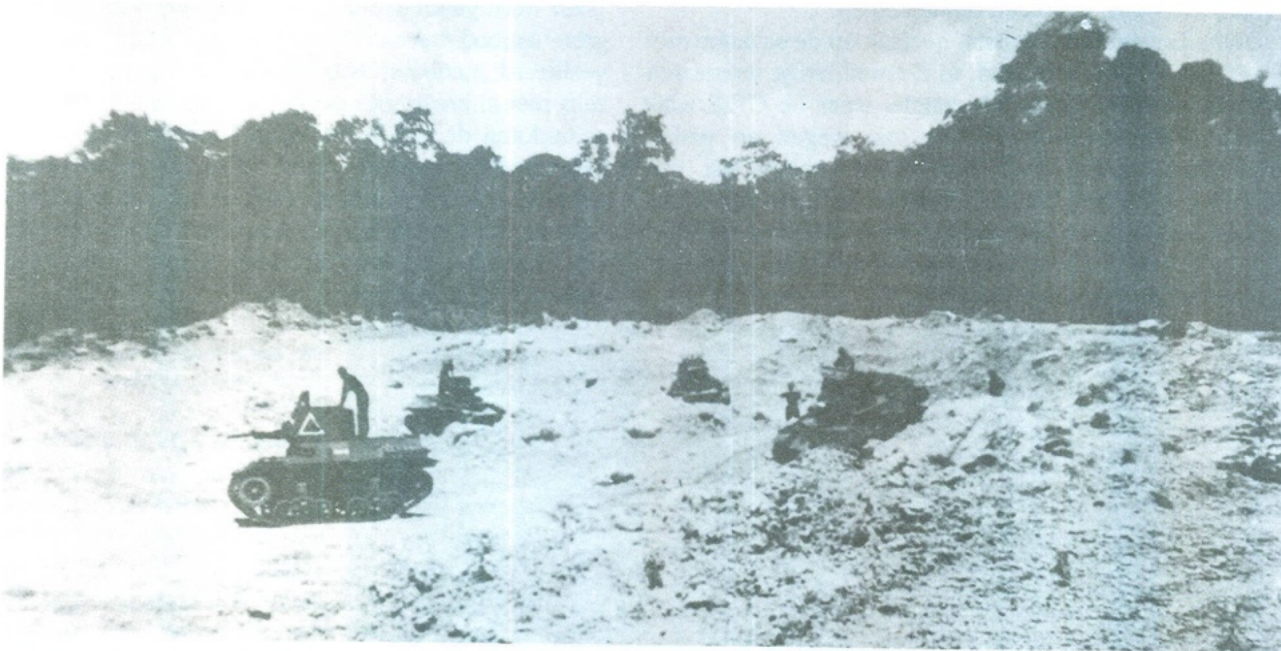

nog kennis gemaakt met deze uitvoering. Deze viermans tank was vanwege zijn hoge gewicht gebonden aan Paramaribo en directe omgeving. De bruggen in Suriname waren namelijk niet berekend op een dergelijk gewicht (4), zodat dit ijzeren ros slechts beperkt inzetbaar was.

Nogmaals, deze voertuigen waren niet voor inzet in Suriname bedoeld, maar voor de Expeditionaire Macht. Toen men het idee van een E.M. (noodgedwongen) moest laten varen, besloot men dat deze tanks alsnog ingedeeld zouden worden bij het territoriaal commando in Suriname en dat de bruggen, en waar nodig ook wegdelen, dusdanig versterkt zouden worden dat ook deze tanks in gebruik konden worden genomen. In 1944 was deze klus geklaard en werd de MTL5-1G14 volledig operationeel.

volgd door de luitenant D.B.W. van Ardenne van het K.N.I.L. Het was onder het commando van deze officier dat in 1944 de MTL5-1G14 voor het eerst werd ingezet buiten het gebiedsdeel Paramaribo.

Ondanks dat er inmiddels ruim voldoende 37 mm kanonmunitie aanwezig was, werd er uit bezuinigingsoverwegingen maar sporadisch met het kanon geschoten. In tegenstelling tot een voldoende aanvoer van brandstof en munitie was het met de onderdelen voorraad/aanvoer voor de drie- en viermans tank bijzonder slecht gesteld. Voor de lichte CTLS-4TA tanks waren wel onderdelen voorradig. Dit was te danken aan het feit dat er bij de levering van de eerste CTLS-4TA tanks automatisch een onderdelenlevering had plaatsgevonden. Deze waren namelijk reeds besteld

Een van de pelotons CTMS-1TB1 tanks tijdens een oefening terreinrijden op Zanderij, 1943

Toen in het najaar van 1943 de mariniers vertrokken waren naar de U.S.A. voor de vorming van de Mariniers Brigade, en ook de eerste Irene Brigadisten aanstalten maakten om weer terug te keren naar hun collega's in Engeland, ontstond er een personeelstekort waardoor de operationele status van de geplande tweede compagnie helaas geen doorgang vond. Het aldus ontstane "half" bataljon werd dan ook reeds in augustus 1943, na een reorganisatie, omgedoopt in de Compagnie Vechtwagens. Het heterogene personeelsbestand van mariniers, brigadisten, K.N.I.L.- en Surinaamse militairen kreeg na deze personele aderlating door de instroming van meer Surinaams personeel, waaronder veel dienstplichtigen, een meer homogeen karakter.

Het bevel kwam door het vertrek van de beide luitnants der mariniers Arends en Groenewegen, voor korte tijd in handen van de (reserve) 1e luit. F. Kouwenhoven, Engelandvaarder, tijdelijk gedetacheerd bij het K.N.I.L. Toen deze korte tijd later ook voor een opleiding naar Amerika werd gestuurd, werd hij opge-

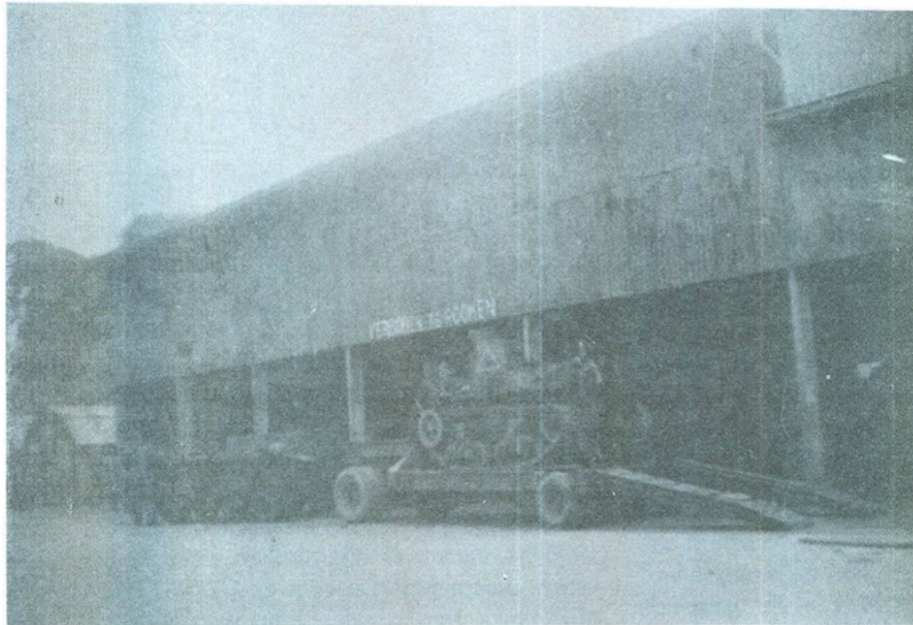
door het K.N.I.L. op Java, maar konden daar door de val van Oost-Indië niet meer worden afgeleverd, waarna ze samen met de eerste Surinaamse bestelling tanks in Paramaribo werd afgeleverd.

Nu was het zo dat bij het afsluiten van de contracten in 1940/41 niets was afgesproken omtrent de levering van reserveonderdelen voor de CTMS-1TB1 en MTL5-1G14 tanks. Deze zouden apart worden besteld omdat het er begin 1942 nog niet naar uitzag dat deze tanks op korte termijn zouden worden geleverd. Het is echter onbegrijpelijk dat men in Paramaribo WEL de tanks bestelde, maar uit financiële overwegingen GEEN orders plaatste voor de benodigde onderdelen. Dit zelfs geheel tegen de adviezen in van zowel de N.P.C. als Ir. Tierie (luit. kol. der genie), die deze zaak tijdens zijn inspectiereis door Suriname besprak met de gouverneur. Pas bij een opgetreden defect werd het benodigde onderdeel besteld of verkregen door kannibalisatie van een niet operationeel zijnde tank. Het was dus puur toeval dat men wel in het bezit is gekomen van een partij onderdelen voor de lichte CTLS tanks.

Het in augustus 1943 tot compagnie gereorganiseerde bataljon beschikte in juli 1943 over -24- CTLS-4TA, -14- CTMS-1TBI en -13- MTL-1GI4 tanks, deze laatste niet overal inzetbaar. Daarmee kwam men op het materiële vlak dicht in de buurt van het geplande bataljon, dat zou bestaan uit twee compagnieën, elk uitgerust met -12- CTLS-4TA, -8- CTMS-1TBI en -6- MTL-1GI4 tanks. Maar helaas !!!!

De compagnie was zelf verantwoordelijk voor het onderhoud en reparatie van de voertuigen, slechts in uitzonderlijke gevallen kon men een beroep doen op de werkplaats van de in Paramaribo gevestigde "De Curacaosche Handels Maatschappij", die beter was geoutilleerd voor het zwaardere werk. De fabrikant heeft weinig ondersteuning gegeven en er is slechts eenmaal een ingenieur van de Marmon Herrington naar Suriname gekomen om te helpen.

Ondanks een zeer intensief gebruik op de savanne met zijn fijne schurende zand, in de modderige moerassen en in de dicht begroeide jungle, waar de CTLS zelfs werd ingezet bij het banen van wegen en paden rondom Zanderij, had men echter weinig last van storingsen. Onvoorstelbaar, temeer als men zich realiseert dat de monteurs slechts minimaal waren opgeleid en dat de tankbemanningen nooit een degelijke tankopleiding hebben gekregen.

Einde 1944 werden de CTMS en MTL tanks niet langer nodig geacht voor Suriname en wilde men ze verschepen naar de Nederlands-Indische troepen in Australië, wat echter door een tekort aan beschikbare scheepsruimte geen doorgang vond. De voertuigen werden toen (begin 1945) vooralsnog in Suriname opgeslagen. De opvolger van de inmiddels naar Australië vertrokken luit. D.B.W. van Ardenne, de luitenant W.K. Brederode (K.N.I.L.) werd belast met het onderhoud van de opgeslagen tanks. Van de lichte CTLS tanks waren er nog zes operationeel, de overige 20 stonden als reserve stand-by.

In 1945 werd besloten alle voertuigen te verkopen als schroot. Zover kwam het echter niet, al snel werd dit

besluit herzien. De ontwikkelingen op Java waren hier **debet aan**.

In 1946 werd de compagnie definitief ontbonden. De luit. Brederode bleef echter met een kleine onderhoudsploeg verantwoordelijk voor de tanks en in september 1946 werden er nog -17- CTLS-4TA tanks verscheept naar Java. Daar werden zij in ontvangst genomen door het Depot Pantserstroepen, ze zijn echter niet meer operationeel ingezet.

Tot in 1947 heeft men geprobeerd de tanks te slijten aan de troepen op Java, maar vanwege het gebrek aan bijbehorende onderdelen en het feit dat het geen standaard Amerikaans materieel was, waardoor het dus zeer moeilijk en kostbaar zou zijn om onderdelen te verkrijgen, wilde men ze zelfs daar niet meer hebben.

Toen werd geadviseerd ze te verkopen, maar door het grote aanbod van moderner (en vaak gratis) overtollig geallieerd materieel was er niemand geïnteresseerd, zelfs niet al kreeg men ze gratis. Ten einde raad werd er besloten de CTMS en MTL tanks een mobilisatie bestemming te geven, zodat ze in geval van oorlog gebruikt zouden kunnen worden als "kazematten". Hiertoe werden de tanks opgeslagen op de terreinen van "Halikibe" en het "Hollands Kamp", vaak in de openlucht of in een open loods.

De tankloods, kamp Halikibe, Paramaribo, 1944-45

Kleur en opschriften.

De tanks waren in een donker groene kleur gespoten en droegen aan weerszijden van de romp een kleine Nederlandse vlag. Op deze vlag was een nummer geschilderd dat bestond uit Romeinse cijfers; deze werden later vervangen door de meer gangbare Arabische cijfers.

Het waren de mariniers die hun tanks voorzagen van een heldhaftige benaming met natuurlijk een bijbehorende tekening. Vermoedelijk heeft

men dit gebruik al snel afgeschaft, aangezien in geval van een gewapend treffen deze afbeeldingen op de tanks een te makkelijk doelwit vormden. Op de tankkoepel werden als pelotonsherkenningsteken wiskundige figuren aangebracht, zoals een cirkel, ruit, vierkant of driehoek, vermoedelijk in geel of oranje.

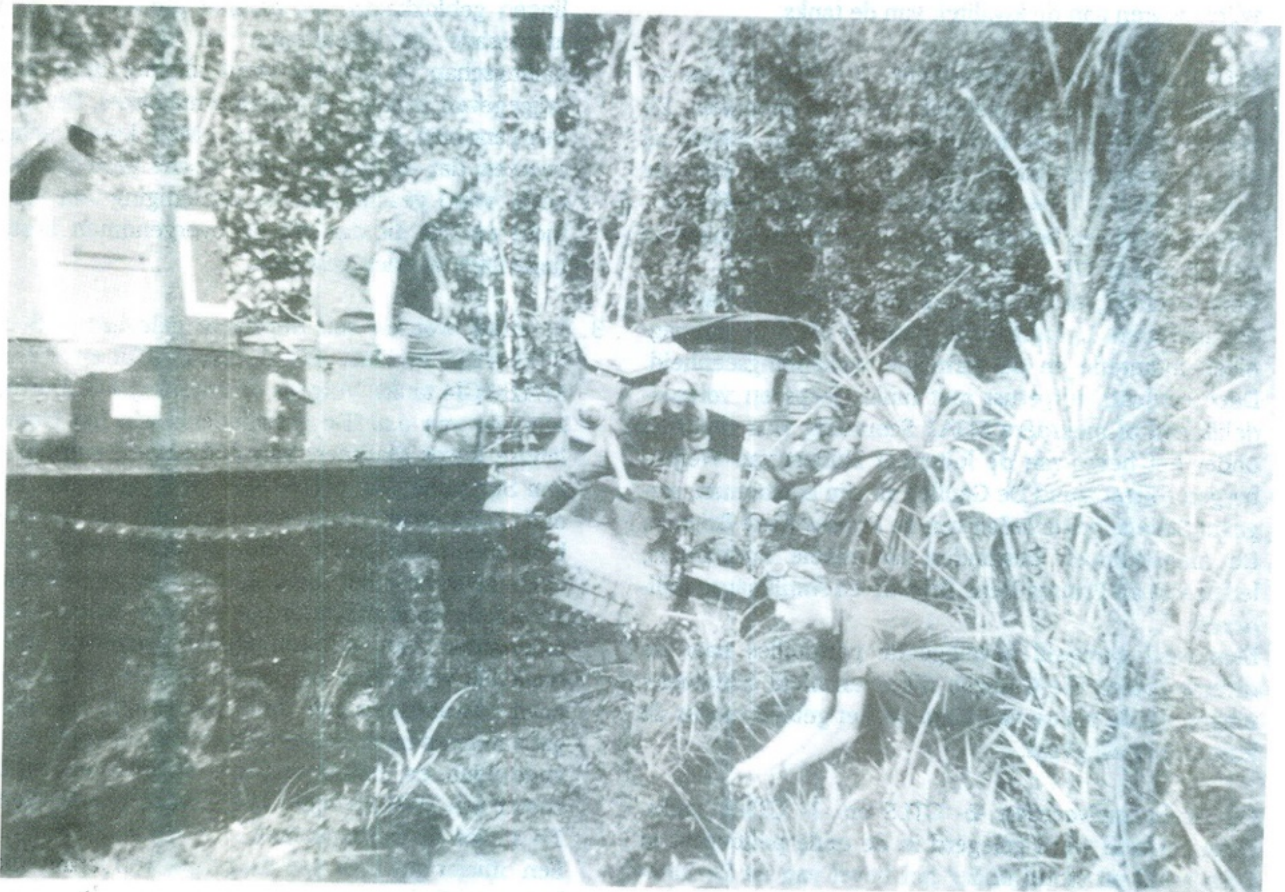
De Antillen.

Evenals zijn collega in Paramaribo bestelde de gouverneur van de Antillen, de heer Wouters, een diversiteit aan materieel om zijn troepen te voorzien van de hard nodigde wapens en uitrusting, hieronder tanks en White M3A1 Scoutcars.

Foto boven: een CTLS-4TA-C tank met mariniers van de eenheid, Aruba, 1942-43

Foto onder: een kolonne op weg naar een dorpje in de Surinaamse jungle. Men neemt de moeilijkste weg. 1943

Het was op 28 april 1942 dat het Amerikaanse vrachtschip "Cuba" de eerste CTLS-4TA tanks in Willemstad afleverde. Begin april 1943 arriveerde de eerste CTMS-1TBI tank op Curaçao, op 10 april gevolgd door twee andere. Een van deze werd doorgestuurd naar Aruba. In oktober werden er nog eens 20 CTLS-4TA tanks aangeboden door de N.P.C., maar men had geen interesse en wees dit aanbod af.

Het onderhoud viel onder de verantwoording van de gemilitariseerde burger Schumacher, die daarvoor een korte opleiding zou hebben gevolgd bij de fabrikant. Op 25 januari 1943 zijn door Marmon Herrington op verzoek van de Nederlandse instanties twee monteurs naar Curaçao gezonden i.v.m. enkele helaas niet meer te achterhalen klachten. Daarna is er nog een keer een ingenieur van de fabriek, Ir. Dolph Bills, naar de Antillen en Suriname gezonden voor het aanbrengen van een modificatie aan de motor van de CTMS-1TBI. Ook hiervan is niet meer bekend welke modificatie het betrof.

In tegenstelling tot Suriname kreeg men hier geen automatische levering van onderdelen maar men bestelde ZELF enkele onderdelen en uitrustingsstukken, zoals tankkompassen en richtkijkers, maar ook hier slechts met mondjesmaat.

Het grootste probleem bij de tanks op de Antillen was de harde grond van Aruba en Curaçao, waardoor men te maken had met een hoge slijtage van de rupsbanden. Verder waren ook hier weinig problemen die te wijten waren aan de kwaliteit van de tanks.

Op Curaçao zouden uiteindelijk -7- CTLS-4TA en -2- CTMS-1TBI tanks in gebruik worden genomen. Zij werden gestationeerd in het kamp Suffisant, alwaar zij als verkenningspeloton deel uit maakten van de eenheid "N.T.S." (= Nederlandse Troepen Suffisant, vermoedelijk een benaming die alleen gebruikt werd in de volksmond ??).

Deze eenheid, onder het commando van de kapitein der mariniers L. Langeveld, bestond uit drie compagnieën infanterie en de vermelde verkenningsseenheid. Deze eenheid, uitgerust met tanks, jeeps en vermoedelijk een of meerdere M3A1 Scoutcars, was geplaatst onder het bevel van de luitenant Hubert van Weijnsbergen (bijgenaamd De Gaulle) en zijn eerste man, sergeant Schols, beide leden van de Prinses Irene Brigade. De manschappen bestonden uit enkele Surinamers, leden van de Prinses Irene Brigade en Antilliaanse militairen.

Men reed geregeld beveiligende patrouilles naar de diverse baaien die Curaçao rijk is en hield schietoefeningen op de vlakte van Hato, in het gebied tussen de kust en het vliegveld.

Op Aruba arriveerden -6- CTLS en -1- CTMS tanks. Deze eenheid werd gelegerd in de oude politiestad in Oranjestad en stond onder het bevel van de 2e luitenant der mariniers J.E. Budelman. De bemanningen

werden gevormd door negen mariniers, minimaal een lid van het op de Antillen gelegerde Korps Politie Troepen en enkele leden van het Vrijwilligers Korps Aruba.

Kleur en opschriften.

Ook hier zien we weer de donker groene kleur van het K.N.I.L. zoals gebruikt in de Oost. Maar verder houdt de vergelijking op en wijken de opschriften af van die in Suriname. Zo ontbreken o.a. de Nederlandse vlaggen aan weerszijde van de romp. Links op de achterkant droeg het voertuig een oranje driehoek, rechts het civiele kenteken. Rechtsvoor op de romp bevond zich het voertuignummer. Mogelijk dat er tussen de tanks op Aruba en Curaçao nog verschillen waren in de gevoerde opschriften. Helaas heb ik dat niet meer kunnen achterhalen.

Noten

- 1 Nu was men in West-Indië niet zozeer bevreesd voor de invloed die de Amerikanen zouden hebben op de inheemse bevolking, maar eerder voor een blijvende overheersing of machtsovername door de U.S.A. Dit niet geheel ten onrechte, aangezien in 1940, na de capitulatie van Nederland, hoge Amerikaanse officieren en ambtenaren voorstander waren van een bezetting van Suriname om daarmee de bauxiet aanvoer veilig te stellen.
- 2 De Amerikaanse regering had in maart 1942, na de val van Java, alle Nederlandse tegoeden bevroren, schepen in beslag genomen en de lopende bestellingen geblokkeerd. Na diverse protesten van de ambassade in Washington en de regering in ballingschap te Londen werd al snel alles weer vrijgegeven, m.u.v. het militaire materieel. Dit werd overgenomen door de U.S.A.. Men kwam echter overeen dat de N.P.C. alles mocht bestellen wat nodig werd geacht voor de verdediging van West-Indië en dat dit dan uit de overgenomen bestellingen zou worden geleverd.
- 3 In totaal werden aan Suriname geleverd: -26- st. CTLS-4TAC en TAY, -28- st. CTMS-1TBI en -19- st. MTL-1GI4 tanks. Volgens de auteur C.J.O. Dorren, schrijver van o.a. "De geschiedenis van het Nederlandse Korps Mariniers van 1665-1945" werden er aan Suriname -20- MTL-1GI4 tanks geleverd. Een oud marineman wees mij erop dat de marinebiografieën een aantal van -19- stuks vermelden. Onderzoek naar het juiste aantal was dus gewenst en enkele onderofficieren en de twee laatste commandanten van de compagnie noemden onafhankelijk van elkaar het aantal van -19- stuks. Het bewijs kwam toen een oud officier mij een copie gaf van twee inventarisatielijsten van alle geleverde voertuigen en zware wapens, opgenomen in de zomer van 1944 en begin 1945. Beide vermeldden -19- st. van de viermans tank. Een officier gaf zelfs een mogelijke verklaring voor het verschil: inderdaad zijn er -20- stuks besteld en

zelfs verscheept naar Paramaribo, maar nr. -20- is direct (of zeer kort daarna) met een ander schip vertrokken naar onbekende bestemming. Er werd vermoed dat de tank naar Australië is gezonden voor beoordeling door het Australische leger. Australische militaire bronnen hebben dit niet kunnen bevestigen, MAAR kunnen het ook NIET ontkennen. Zij houden rekening met de mogelijkheid dat het zo zou kunnen zijn.

Dorren en anderen hebben zich waarschijnlijk gebaseerd op de bestellijst of vrachtbrief.

- 4 Hetzelfde probleem, zij het in mindere mate, had zich reeds eerder voorgedaan bij de indienstneming van de CTMS. Deze tank kon pas het binnenland in (naar Zanderij) nadat het brugdek van de ophaalbrug bij Beekhuizen was versterkt.

Schema Compagnie Vechtwagens in juli 1943

- Commando Groep (staf), bestaande uit:
 - . 3 st. CTMS-1TBI tanks
 - . 1 st. Dodge Commandcar, 1/2 ton, 4 x 4.
 - . ? Ford jeeps.
 - . ? Indian motoren.
- Verkenningpeloton, bestaande uit drie groepen die elk uitgerust waren met 4 Ford jeeps (voorzien van Browning/Colt .30 mitrailleurs) en enkele Indian motoren.
- drie pelotons Vechtwagens elk bestaande uit:

- . 2 st CTLS-4TA tanks (+ 1 reserve)
- . 3 st. CTMS-1TBI tanks (+ 1 reserve)
- . 1 st. Ford jeep
- . 3 st. Indian motoren.
- Logistiek:
 - . foerier
 - . wapenkamer
 - . radiomagazijn
 - . onderhoudsgroep
 - . B.O.S. groep (benzine-olie-smeermiddelen)
 - . onderdelenmagazijn

Bij de organisatie waren volgende extra voertuigen ingedeeld:

- . circa 8 st. Ford/Marmon Herrington, 1 1/2 ton, 4 x 4 trucks;
- . 12 benzinetrailers;
- . 1 Ford T-8 "tankdestroyer" die ontfaan van zijn 37 mm kanon dienst deed als rijdend "laadplatform";
- . 1 Marmon Herrington TBS-45 rupstractor met trailer als bergings- en transportcombinatie voor de tanks.

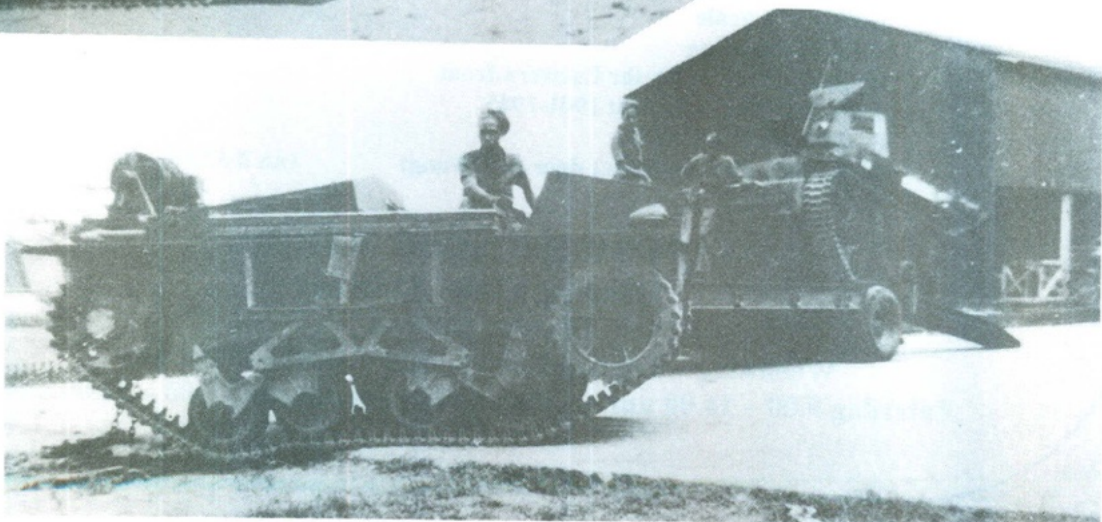
Door de voortdurende wijzigingen in zowel personeelssterkte als het aantal in gebruik zijnde voertuigen was de organisatie voortdurend anders. Met de hulp van enkele ingedeelde officieren die beiden in juli 1943 bij de eenheid dienden, is het gelukt de organisatie grotendeels te reconstrueren zoals die omstreeks die periode was.

(wordt vervolgd)

Foto links: drie CTLS-4TA-Y en twee CTLS-4TA-C tanks ergens op Aruba, 1942-43

Foto onder: de Marmon Herrington TBS-45 tractor, Kamp Halikibe, Paramaribo, 1944

SCALE – LINE

HOBBY & MODELBOUW

KWELKADE 53J 4001 RL TIEL TEL. / FAX 0344 631162

Op 1 mei 2000

hebben wij onze nieuwe winkel geopend in hetzelfde winkelcentrum als voorheen
alleen is onze winkel nu ongeveer 3 maal zo groot geworden.

Dit betekent voor u meer keuze uit ons blijvend groeiende assortiment.

Scale-line

135*025	Kap voor Tamiya Famo Sd. Kfz.9 (als op bouwtekening)	fl.19,95
135*026	Lading bestaande uit kisten, olievaten, jerrycans enz. voor Famo	fl.42,95
135*027	Pionierschop / grondschoep voor achter op de Famo	fl.47,50
135*029	Kap voor Tamiya Famo voor over bestuurders gedeelte	fl.19,95

Tamiya

000000	Panther A tank radio control met DMD schaal 1/25	fl.595,00
--------	--	-----------

CMK

3008	VW kever engine set met foto etchset	fl.34,95
3009	VW kever interieur set met foto etchset	fl.24,95
3010	VW kever type 230 met houtgas generator	fl.33,95

Roy models

0001	Dodge D15 – 15 cwt	fl.142,95
0002	Dodge D8A – 8cwt	fl.142,95
0003	Ford WOA 2A	fl.142,95
0004	Marmon Herrington MK III	fl.142,95

Dragon

6123	7,5 cm PAK 97/38	fl.37,95
6127	Hedgerow tankhunters	fl.17,50

Boeken & tijdschriften

0000	Tamiya magazine	fl.9,95
0000	Military In Scale	fl.13,95
0000	Military Modeling	fl.13,95
7026	4th panzerdivision on the Eastern front	fl.27,00
7031	U.S. halftracks in combat 1941-1945	fl.27,00
7503	T – 80 main battle tank	fl.19,50
0000	Battlefield dioramaboek (door Jim Wong)	van fl.82,95 voor fl.49,95

Openingstijden winkel

Maandag 13.00 – 17.00 uur

Dinsdag gesloten

Woensdag – Vrijdag 10.00 – 12.00 / 13.00 – 17.00 uur

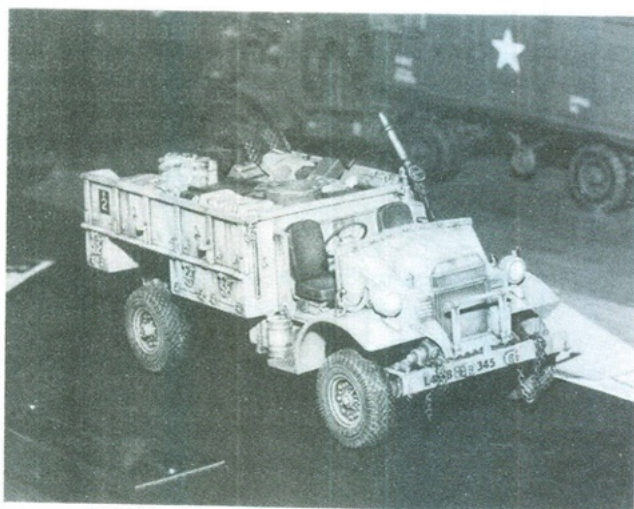
Zaterdag 9.00 – 16.00 uur Donderdag koopavond 18.00 – 20.00 uur

In het TANKMUSEUM deze keer eens geen tanks, maar soft skins. Britse soft skins, om precies te zijn. Een categorie die in de wereld van de bouwdozen duidelijk achteraan komt. Dat er met het beschikbare materiaal evengoed schitterende modellen gebouwd kunnen worden, blijkt uit onderstaande foto's. U ziet de *CMP 15 cwt* (1), een *Ford F30 30 cwt* (2) van de Long Range Desert Group, een *Bedford QL General Service* (3) en een *Truck, 15 cwt, 4x2, Wireless (House Type) Morris Commercial C4 Mk.I* (scratch build, 4).

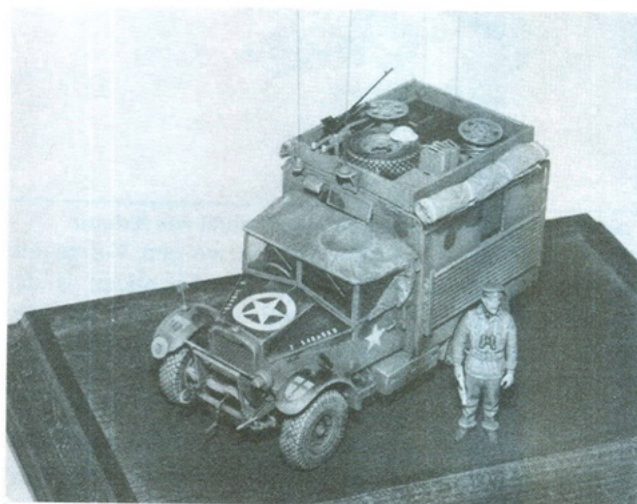
-1-

-3-

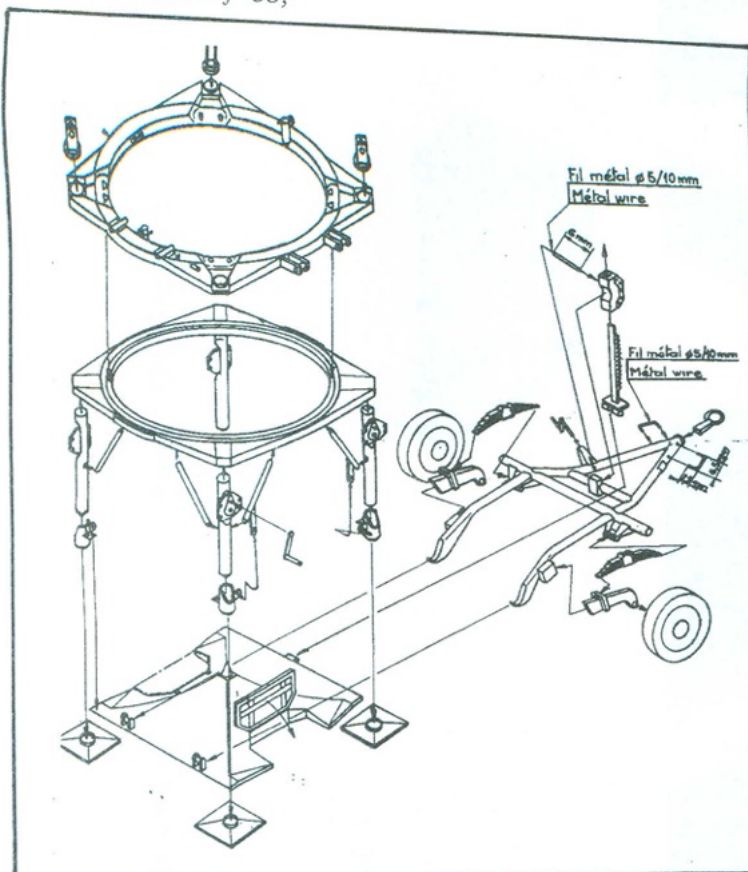
-2-

-4-

Na het verschijnen van de twee artikelen over de V-2 in **DE TANK** van april en augustus 1998 hebben verschillende leden vragen gesteld over de lanceertafel van de V-2. Want hadden we eerst de tafel van Dragon en van Azimut, nu is er ook die van Revell bij gekomen. Drie lanceertafels dus, in verschillende vormen.

1. Dragon: dit is de lanceertafel die op Peenemünde is gebruikt. In constructie erg eenvoudig en gezien de uitstekende ondergrond in Peenemünde, niet voorzien van een mogelijkheid om oneffenheden in de ondergrond te compenseren. (Bouwdoos compleet V-2 en Tafel ± f 75,-)
2. Azimut: De operationele lanceertafel met de bijbehorende aanhanger, en we krijgen er ook nog vier goede roeren bij. Dit alles in een goede resin voor ± f 55,-

De bouwbeschrijving van de lanceertafel van Azimut

3. Revell: In deze doos komen we een V-2 tegen die gelijk is aan die van Dragon alleen is de lanceertafel voor Revell veranderd in de operationele lanceertafel. (Bouwdoos V-2 met tafel f 35,-)

We kunnen dus kiezen uit drie verschillende modellen. Het **Dragon** model is erg eenvoudig en klopt redelijk met de foto's die van de Peenemünde lanceertafel bekend zijn. De montage vergt dan ook

weinig inspanning of vakmanschap; louter plakken, schuren en in de lak zetten. Maar dan het **Revell** model, dit vraagt toch wel wat meer inzicht. Het is goed op maat en ook het spuitgietwerk is van goede kwaliteit. Helaas zijn de constructeurs niet in het Armamentarium van Delft wezen kijken, want er zijn bij dit model nog wel wat opmerkingen te plaatsen. Het had allemaal wat fijner gekund.

Revell heeft er wel het draaimechanisme op aan gebracht, maar de hendel om deze te bedienen ontbreekt. Ook de bevestigingen voor de regelkast van de persluchttoevoer en de ontsteker zijn afwezig. Maar het grootste manco is toch wel het ontbreken van de bevestiging met steunpoot van de lanceerarm.

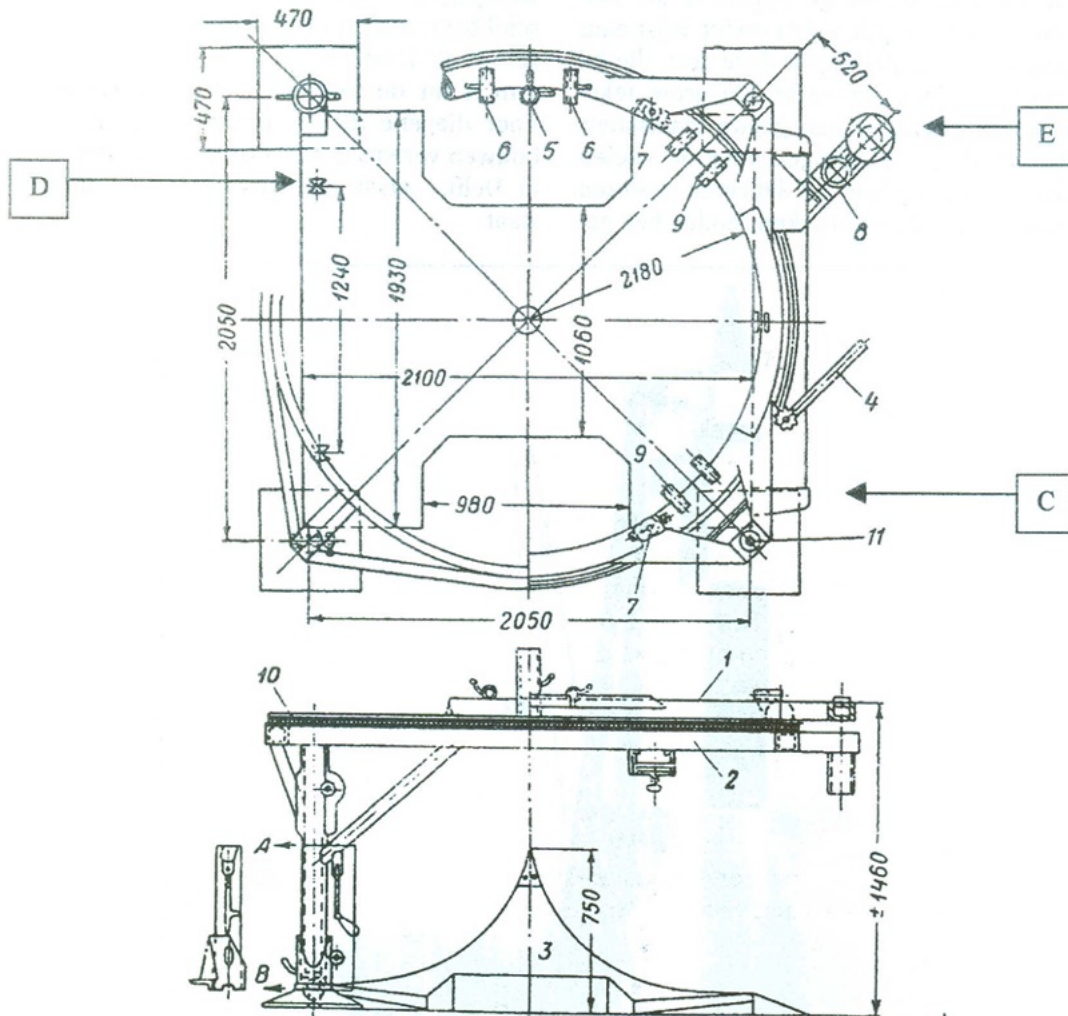
De **Azimut** lanceertafel is in resin uitgevoerd en ziet er goed en gedetailleerd uit. Deze mensen zijn beslist ergens naar een origineel wezen kijken, of hadden een goede documentatie tot hun beschikking. Hun voorbeeld heeft waarschijnlijk geen lanceerarmconstructie gehad, want alleen het vaste deel, dat aan de bovenring gelast zit, is aanwezig. De enige manco's zijn dan ook het ontbreken van de lanceerarm en het ontbreken van het draaimechanisme van de bovenring. Verder zijn de nokken waar de vleugels van de V-2 opkomen te staan nog een vraagteken. De nokken zoals het Revell model die geeft zijn waarschijnlijk beter. Ze komen in ieder geval meer overeen met de nokken aan het lanceerplatform in Delft. Verder vraagt dit model wat meer inzet van gereedschap, maar dan komt het, zelfs zonder toevoegingen van een lanceerarm, als beste uit de bus.

De nummers bij de tekening op de volgende pagina betreffen de volgende onderdelen:

1. Draaibare bovenplaat
2. Vaste onderplaat
3. Bodemplaat met vlamafbuiger (inkeping onder 3 is voor de aanhangerwielen)
4. Hendel van het draaimechanisme
5. Bevestiging voor de ontsteker
6. Bevestigingen perslucht kast
7. Nog niet getraceerd onderdeel
8. Opdraaimechanisme van de lanceerarm
9. Bevestigingen voor de klampen die de straalroeren fixeren
10. Ketting van het draaimechanisme
11. Nok waar de vleugel van de V-2 op rust
- A/B Ophangconstructie voor de voet van de stelpoot tijdens transport

- C Oprijdrempel voor de aanhanger
- D Aanhaakpunten voor aanhanger
- E Onderstuk van de lanceerarm

de nokken waar de raket met haar vleugels op werd geplaatst.

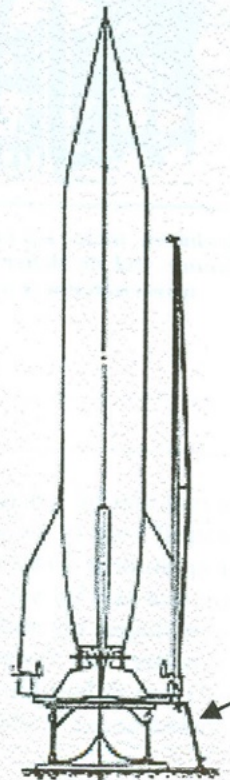

De lanceertafel werd op geplaveide wegen zoals in Den Haag en Wassenaar, waar gewoon midden op straat werd gelanceerd, rechtstreeks op het wegdek geplaatst. In deze omgeving met een zand ondergrond was dit voldoende. Ook op de Fruitterterminal van Hoek van Holland werd deze methode toegepast. Was men niet zeker van de ondergrond, dan werd gebruik gemaakt van een versteviging van houten balken of stalen platen, welke kruislings op de grond werden gelegd. Van de lanceerplaats op de Hellendoornse berg is bekend dat beide systemen zijn toegepast.

Om de tafel horizontaal uit te lijnen zijn de vier poten voorzien van een soort kelderwinch. Hiermee konden de poten worden uitgedraaid tot het platform goed stond. Om nu de raket uit te lijnen in de richting van het beoogde doel was het bovenplatform draaibaar. Dit kon worden gedraaid door een soort ratel met kettingtandwiel waar overheen een ketting liep die aan het onderplatform bevestigd was. Eventuele ongelijkheid in de vleugels van de raket kon worden opgevuld door het uitdraaien van

Het ontstaan van de lanceerarm

In de aanloop van de operationele fase van het V-2 project bleek dat de Meilerwagens, die toen ook als lanceertoren werden gebruikt, enorm te lijden hadden van de temperaturen die tijdens het lanceren ontstonden. Ook de banden hadden hier sterk van de lijden, ondanks de beschermingsplaten die er voor werden geplaatst. Daarnaast gingen er nogal wat verloren door het mislukken van lanceringen, waarbij de raket op of net boven de lanceertafel explodeerde en neerstortte.

Er is toen gekozen voor een lanceerarm voor het ophouden van de twee kabels die de verbinding vormen tussen raket en lanceerwagen. Op de tekening van de raket op de vorige pagina is die lanceerarm goed te zien. De pijl rechts onder wijst naar de bevestiging met steunpoot voor deze arm, die bij het Revell model helaas ontbreekt. De grote tekening op de vorige pagina is een goede maatschets van de lanceertafel. De inkepingen voor de wielen van de trailer worden tijdens het lanceren gesloten door twee scharnierende vulstukken, zodat het ge-

heel gesloten is en de vlam uit de motor gelijkmatig in alle vier de richtingen werd afgebogen.

Helaas is de lanceerarm niet volledig getekend weergegeven en zijn er geen tekeningen van beschikbaar, anders dan de hulpschetsen die door mijzelf uit de losse hand zijn gemaakt. De lengte van de arm is uit de tekening van de raket af te leiden. Voor diegene die de lanceertafel met de arm wil bouwen verwijs ik dan ook naar het Armamentarium in Delft, waar een originele tafel tentoongesteld staat.

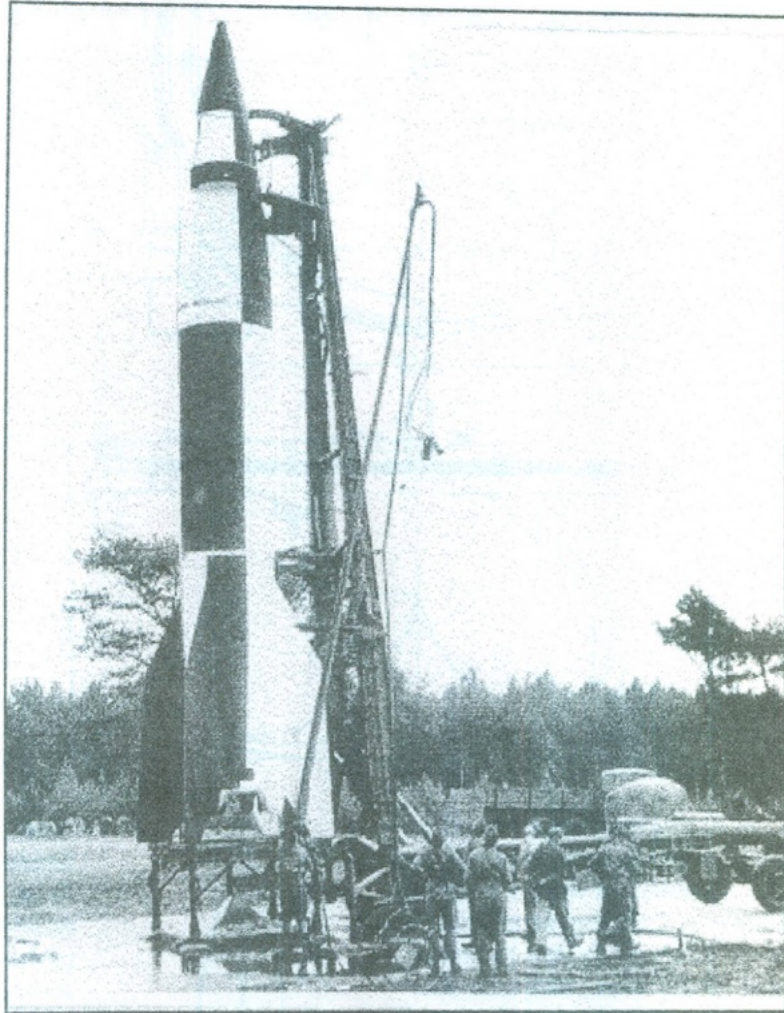

Foto: Coxhaven. Britse V-2 lanceringen, eind '45. Lanceerarm goed zichtbaar. Ook de Meilerwagen in zijn functie van afstel- en inspectietoren is op deze foto duidelijk te zien.

Small Scale

Bas Slaats

Hoi iedereen. Ik ben misschien nog niet bij iedereen bekend en dus begin ik met mezelf voor te stellen. Ik ben Bas Slaats, 22 jaar oud en studeer werktuigbouwkunde. Ik ben nu ongeveer een jaar lid van de vereniging, na eerst wat omzwervingen bij andere clubs. Door het levendige karakter van Twenot (vooral via Internet, ga zo door!) ben ik hier blijven plakken. Ik heb helaas door drukke andere hobby's

nog geen meeting kunnen bezoeken, maar daar gaat dit jaar beslist verandering in komen.

Genoeg over mezelf en door met het echte onderwerp. Al ruim vijf jaar ben ik in het bezit van een mooie collectie miniaturen in **schaal 1:285**. Nu zie ik sommige mensen al denken, maar er hoort echt geen komma tussen te staan. Om je een idee te ge-

ven van deze schaal: de Pz.V Panther is ongeveer 25 mm lang en een gemiddeld figuurtje is 7 mm groot.

Ze zijn van het merk GHQ uit de VS en officieel bedoeld voor wargaming. Ik ben ze tegengekomen op het spellenspektakel in Eindhoven. Dit is een jaarlijkse beurs waar alle mogelijke soorten spellen te verkrijgen zijn. De laatste tijd is echter de nadruk komen liggen op kaartspelletjes en is het wargaming gebeuren bijna verdwenen. Een paar jaar geleden had GHQ er ook een stand en het was voor mij liefde op het eerste gezicht. Je moet ze dan ook een keer gezien hebben om te geloven dat er zoveel details op die schaal aangebracht kunnen worden. Om een indruk te geven: met een vergrootglas kun je de bouten op de loopwielen van de Panther tellen.

Ik heb toen op de beurs gelijk twee legers aangeschaft (Russisch en Duits) en een spelregelboek, namelijk 'The Clash of Armor'. Dit is een zeer fijn werkend systeem en ik kan het iedereen aanraden. Mochten er trouwens mensen na het lezen van dit bericht geïnteresseerd zijn; ik kan nog altijd tegenstanders gebruiken!

De modellen zijn gemaakt van een legering die oorspronkelijk van lood was, maar vanwege milieueisen maakt men ze tegenwoordig van een legering van hoofdzakelijk tin. De meeste modellen bestaan uit één of twee onderdelen, bijvoorbeeld in het geval van de Panther een toren en het onderstel. Na het in elkaar zetten, kunnen ze geschilderd worden.

Mensen die het idee hebben deze modellen nog te 'superdetaileren', kunnen dit wel uit hun hoofd laten. Dit werkt namelijk niet en wel om twee redenen: Ten eerste zijn de modellen al maximaal gedetailleerd en wel in zo'n mate dat de meeste fabrikanten van 'grote' schalen er nog iets van kunnen leren. Daarnaast is het op deze schaal heel erg moeilijk, ik denk zelfs onmogelijk, om zelf details aan te brengen.

Ik heb ze als volgt geschilderd: ik ben begonnen er een basis laag op te spuiten. Voor mijn Russische troepen was dit een olijfgroene kleur (Humbrol) en voor de Duitsers een okergele kleur (Revell). Deze laag heb ik twee keer aangebracht, om te zorgen dat het goed dekte en de metaalkleur nergens meer doorschemerde. De Duitse voertuigen heb ik daarna voorzien van camouflagepatronen, voornamelijk rood/bruin en groen.

Hierna heb ik alle voertuigen een wash gegeven, zodat er een mooie schaduwwerking ontstond. Nadat deze wash goed gedroogd was, heb ik de Duitse voertuigen 'gedrybrushed' met een lichte okerkleurige tint. Dit heb ik ook gedaan bij de Russische voertuigen, hierbij heb ik echter een lichtgroene tint gebruikt (basiskleur + wit.)

De figuurtjes heb ik niet gespoten, maar compleet met de kwast geschilderd. Voor zover dit mogelijk was, heb ik met een heel klein kwastje (000) de details aangebracht, zoals het ransel, de wapens en de huidskleur. Ook deze hebben hierna een donkerkleurige wash gekregen. Het drybrushen heb ik achterwege gelaten. De figuurtjes zijn zo klein, dat het effect hiervan toch niet zichtbaar zou zijn.

Er zijn bij mijn weten decals te verkrijgen met daarop Duitse kruisen en tactische tekens van zowel Russen als Duitsers. Aangezien de voertuigen bij de door mij gebruikte spelregels een hele peloton voorstellen, heb ik ze hiervan niet voorzien.

In totaal bestaat mijn 'leger' uit de volgende setjes:

- Duitse Kampfgruppe 1944. Deze set bestaat uit: 2 Bisons (gem. geschut), 2 MG's (machinegeweren) met bemanning, 2 Flak's (20 mm), 2 Marder III M, 2 mortieren (81 mm), 2 Sdkfz 10/1 halftrupsvoertuigen, 2 boerenkarren, 1 Kfz.15 Commando wagen en 10 infanteriepelotons. Deze laatste zijn echter in marsorder (er zijn wel 'actie' figuren te verkrijgen).
- Sovjet Combat Command 1944. Deze set bestaat uit 10 infanteriegroepen, 3 T-60A tanks, 3 SU-76, 2 MG's, 3 JS-2 tanks, 2 M & MGMC halftrupsvoertuigen, 2 mortieren, 3 ISU-122, 5 Studebaker vrachtwagens.

Daarnaast heb ik nog drie losse aanvulsetjes gekocht. Een met 88 mm Flaks, een met Panther G en een met T34/85 tanks. In elk setje zitten vijf van deze voertuigen. Vooral de twee grote sets zijn zeer geschikt voor beginners door de grote variatie en de vele mogelijkheden voor weinig geld. In 1994 heb ik f 50,- per setje betaald en f 15,- voor de aanvulsetjes.

Om alle mogelijke setjes te bekijken raad ik je aan hun website een keer te bekijken:

<http://www.ghqmodels.com>

Al met al wil ik hierbij maar aangeven dat er ook juweeltjes bestaan die niet f 150,- per stuk kosten! Er lijkt de laatste tijd een tendens te bestaan dat er in de bekende bladen alleen modellen worden beschreven waar minstens drie detailsetjes in zijn verwerkt, andere (werkbare) rupsbanden op zijn gemonteerd en een aluminium gedraaide loop op zit. Klein is echter fijn!

Ik wens iedereen veel plezier met het beoefenen van deze grandioze hobby!

Groetjes,

Bas Slaats.

Informatie van de internetsite van de Stichting Militair Depot (<http://dit.is/militair.depot/>) en telefonische info van organisator Piet Vermeulen deden mij besluiten op zaterdag 6 mei jl. naar Bussum te gaan. In gezelschap van collega-modelbouwer Theo de Haan (ook uit Sneek) stond ik om 09.45 uur voor de poort van KL Oefen Ramp Terrein Crailo te Bussum. Helaas voor ons en zo'n 40 andere vroege vogels ging de poort pas om 11.00 uur open, in tegenstelling tot mededelingen op internet, in onze TANK en in andere 'vakbladen'. Navraag bracht later een miscommunicatie aan het licht. Het meest sneu was het nog voor de eigenaar van een Dodge die zijn motor niet uit kon zetten wegens startproblemen.

Afijn om 11.00 uur ging het dan toch aan (vrij vertaald naar Henk Kroes; it giet oan = Fries). Als ervaren sneupers natuurlijk eerst over de militaria-beurs. Letterlijk alles kon je hier kopen voor redelijke prijzen, zelfs bouwdozen (nieuw en voornamelijk met vleugels).

Daarna het terrein over. We kwamen ogen en oren tekort. In elke hoek en op elk open plekje stond, zat of lag (ingegraven) een re-enactment groep met de meest uiteenlopende voertuigen. Te veel om op te noemen, toch wil ik een paar niet onvermeld laten. Zo was er een -naar mij pas later bleek- echt huwelijksfeest. Bruidspaar en gasten in kleding uit 1945, op een Morris C8/MG 4x4 antitankportee (zie foto hieronder), compleet met een sleep blikjes en "just married". Schitterend uitgevoerd.

Ook was er een groep U.S. 2nd Armoured Division met maar liefst drie half-tracks (2x M3A1 en een M16). De groep had zich ingegraven voor een ruïne en speelde van tijd tot tijd een levensecht spel, waarin kwistig werd gevuld met een .30 en diverse handvuurwapens. Een 10 voor de uitvoering!

Ook zeer vermeldenswaard was de scenery die de British Airborne Group Holland had gemaakt, drie groepen die de Slag bij Arnhem uitbeeldden. Airborne jeeps (recce group), een echt vurende Packhowitzer (Royal Artillery Group) en een verbindingseenheid (signals), waarbij wij ons mede-TWENOT-lid **Ton Burger** ontdekten (foto links onder, op de achterbank). Zeer levensecht uitgevoerd, vele malen mooier dan de diorama's in het Airbornemuseum (ook wel mooi hoor).

Voor de die-hards en IMMF-fans (International Military Music Federation) was er 's avonds een schitterende taptoe in het nabijgelegen Voorthuizen, met militaire bands uit Engeland, Schotland en Nederland. Helaas was voor Theo en mij de dag al (te) vroeg begonnen. Om het thuisfront te vriend te houden zijn wij daar maar niet meer heengegaan.

Volgend jaar plannen wij dit anders. Hopelijk is de TWENOT dan ook aanwezig op het dit jaar door 12.000 mensen bezochte, schitterende evenement:

****Bussum Bridgehead 2000****

Wim Oldekamp

FAMO

Ook in DE TANK natuurlijk een paar FAMO foto's.

DE LANCIER MODELBOUW

Herenstraat 74
2802 KJ GOUDA
HOLLAND

Telephone: (31) 182-528185
Fax: (31) 182-584290

Specialists in military
models, books and
figures

SCHIFFER BOEKEN

Germany's Tiger tanks; Tiger I & II combat tactics by Th. L. Jentz f 139,50
Germany's Tiger tanks; VK45.02 to Tiger II (design, production &
modifications) by Th. L. Jentz.....f 139,50
Germany's Tiger tanks; D.W. to Tiger I (nieuw) by Th. L. Jentz.....f 139,50
For King and Country (British airborne uniforms, insignia &
equipment in WWII) Dit prachtige boek is volledig in kleur.....f 169,50
Russian tanks and armoured vehicles 1917 - 1945.....f 112,50
Russian tanks and armoured vehicles 1946 to the present.....f 112,50
Mr. Churchill's tank; The British infantry tank Mk. IV.....f 126,50

MODEL GRAPHIX

Achtung Panzer No.6; Panzerkampfwagen Tiger (Modelbouw referentie) f 129,50

CROSWOOD BOOKS

Allied artillery of WWII.....f 79,50
Germany's guns 1939 - 45.....f 79,50

HISTORIC PLASTIC MODELS

35004 SdKfz 231 (6 Rad) armoured car.....f 69,50

SKYBOW

TP3506 Gen. Patton's Command Car; U.S. 3/4 ton WC57 Comm. & Recce f 76,50

AFV-CLUB

35006 Photo etched parts for M-10 tank destroyer.....f 14,50
35019 M3 Stuart early type T-16 workable tracks.....f 28,50
35020 M5 Stuart late type T-36E6 workable tracks.....f 28,50
35024 M-10 tank destroyer.....f 79,50
35026 Sherman M4 T-51 workable tracks met duckbills.....f 28,50
35027 Sherman T-49 rubber tracks.....f 15,95
35029 Sherman M4 VVSS workable suspension set.....f 32,50
35S02 British CVR(T) FV101 Scorpion.....f 62,50

HOBBY FAN RESIN

HF013 M10 interior set (bestuurdersgedeelte).....f 96,50
HF014 M10 accessories and sandbags.....f 67,50
HF521 M10 tank crew (4 figuren).....f 76,50

CONCORD BOEKEN

7026 4. Panzer-Division on the Eastern Front 1944 deel 2.....f 27,00
7031 US Half-tracks in combat 1941-1945.....f 27,00

APERSAND PUBLISHING

Military Miniatures in Review no. 21.....f 27,50
Allied & Axis fotoboek met o.a. de V2, Sherman Flail etc.....f 44,50

SQUADRON SIGNAL

5701 Walk Around M4 Sherman; boek met veel kleurenfoto's van het
interieur van de Sherman.....f 39,50

****NOTEER IN UW AGENDA****

WEGENS VAKANTIE ZAL DE WINKEL GESLOTEN ZIJN VAN 19 JULI TM
8 AUGUSTUS 2000